

Š. KORĖJA NUMUŠĖ JAV ŽVALGYBOS LĖKTUVĄ

DU POLICININKAI ŽUVO, SEPTYNI SUŽEISTI SUIMANT SPROGDINTOJĄ

ČIKAGA. — Policija surado asmenį, kuris padėjo Goldblatto krautuvėje sprogsius bombą, praėjusią savaitę. Kada du detektyvai atėjo pas jį į namus, įtariamasis, atplėšęs duris pradėjo į juos šaudyti ir abu nušovė vietoje. Atvyko daugiau policijos ir prasi-dėjo namo apgūlimas, užtrukęs 6 valandas. Įtariamasis Frank Kulak, 41 metų amžiaus, buvęs marinas II-jame Pasauliniame kare ir Korėjoje, gyveno trečiame aukšte 9521 Exchange avenue.

Policijai apsupus namą, Kulak pradėjo pro langą policiją apšaudyti iš galingo šautuvo, emė mėtyti per langą granatas ir namie padirbtas bombas, panašias, kaip ta, sprogsi Goldblatto krautuvėje. Prasidėjo mūšis, kuriame keturi policininkai buvo sužeisti lengviau ir du sunkiau! Sužeistas ir vienas pašalinis. Prisirinko šimtai žiūrovų. Atėjo ir Kulako brolis su seserim. Policija jiems pavedė brolių prikalbinti, kad jis pasiduotų. Tas jiems negreit pavyko. Vienu metu Kulakas grasi-no ir brolį su seserim išsprog-dinti granata.

Pagaliau Kulakas nutarė pasiduoti. Jis per langą išlipo ant laiptų ir policija jį nusivėžė. Tame name gyvenusieji žmonės buvo pasislėpę rūsyje, nes sprogs-tandios granatos ir bombos iš-daužė jų langus ir padarė dides-nių sužalojimų. Susisiekimas 95-tąja gatve buvo sustabdytas. Po-licija jau po mūšio rado ke-lias nesprogsusias bombas. Jų ieškoma toliau ir gyventojai įs-pėti neliesti ant žemės rastų metalinių vamzdžių, iš kurių ma-rinas Kulakas gaminio savo bom-bas.

Policija rado Kulako bute ka-rinį šautuvą, du medžioklinius šautuvus, revolverį, nemažai gra-natų ir bombų. Matyt, marino sužeidimas Korėjoje jam paken-kė sveikatai. Brolis pasakoja, kad Kulakas labai nekętęs ka-ro. Be to, jį stipriai paveikusi motinos mirtis.

Apylinkės gyventojai džiau-giasi, kad policijai pavyko Ku-laką greit išaiškinti ir suimti, nes jis būtų galėjęs bandyti su-sprogdinti daugiau viešų pasta-tų, krautuvių ar įstaigų.

Armstrongas bus pirmas mėnulyje

WASHINGTONAS. — Nasa agentūra jau paskelbė aiškų pla-ną, kaip pirmieji amerikiečiai, o gal, ir iš viso pirmieji žmonės nuvyks į mėnulį. Pirmas žmogus, kurio kojos palies mėnulį, bus Neil Armstrong, civilis astronau-tas. Paskui jį iš laivo išlips pulkininkas Edwin Aldrin. Tre-čiasis astronautas, atvežęs nu-sileidimo laivą su Appolo 11, tuo metu skraidys apie mėnulį 70 mylių atstume.

Nustatyta, kad iš Cape Ken-nedy kelionė prasidės liepos 16 d. Po keturių dienų, liepos 20 d., sekmadienį po pietų nusilei-dimo laivas su dviem astronau-tais nusileis Ramybės jūroje, de-šinėje Mėnulio pusėje.

Keturias valandas laivo durys liks uždarytos. Abu astronau-tai atliks paruošiamuosius dar-bus pasikėlimui nuo mėnulio. Po keturių valandų poilsio, atsidar-ys laivo anga ir Armstrongas kopėčiomis nusileis žemyn. Pas-kui jį išlips ir Aldrin, tačiau tik tiek, kad galėtų paimiti iš Armstrongo maišą su mėnulio smėliu, žvyru, dulkėmis ar dei-

IŠ VISO PASAULIO

BELGRADAS. — Jugoslavija pašalino iš svarbių pareigų du aukštus karininkus: generolą Ivaną Gosniaką ir gen. Rade Ha-movičių, štabo viršininką. Dar devyni štabo karininkai buvo pa-leisti į atsargą. Prezidentas Ti-to supyko, kai pasirodė, kad Ju-goslavijos gynyba visiškai ap-leista prie sienų su kitomis ko-munistinėmis šalimis, jų tarpe Vengrijos siena. Kada sovietai pradėjo spaudoje Jugoslaviją daugiau pulti ir ypač po Čokoslo-vakijos okupavimo, Jugoslavija sustiprino savo gynybą ir pašali-no iš kariuomenės žinomus so-vietų simpatikus. Vis daugiau ginklų jugoslavai perka iš Šve-dijos, Prancūzijos ir Šveicarijos.

WASHINGTONAS. — Prezi-dentas Nixonas sudarė 10-ties punktų programą, kurią prašė Kongreso patvirtinti. Progra-moje numatyta padidinti socia-linio draudimo patarnavimus, kova prieš organizuotus nusi-kaltimus, lygus įdarbinimo, pa-što valdybos perorganizavimo, ke-lių ir aerodromų pagerinimo ir mokesčių reformas klausimais.

LONDONAS. — Strateginių Studijų Institutas skelbia, kad sovietai turi 380 povandeninių laivus, iš jų 88 su atominėmis raketomis. Vien Viduržemio jū-roje sovietai laiką 50 laivų, iš jų 14 povandeninių. Visi sovie-tų laivai skiriami plataus mas-tro trukdymams, jei kiltų konflik-tas tarp rytų ir vakarų.

NEW YORKAS. — Lenkijos diplomatas, Zbigniew Byrski, bu-vęs vicekonsulas Čikagoje ir konsulas Detroite, nutarė pasi-likti Amerikoje ir pasiprašė po-litinės globos.

LONDONAS. — Viename fa-brike 120 darbininkų pradėjo streiką, kai formanas pareikalavo, kad vienas jaunas darbinin-kas sutrumpintų savo plaukus. WASHINGTONAS. — Ame-rika vis dar bando pagerinti san-tykius su Kambodija. Paskuti-niame JAV pareiškime sakoma, kad Amerika pripažįsta Kamba-dijos suverenumą ir valstybę su dabartinėmis jos sienomis. Australijos ambasadorius Kam-bodijoje perduos šį pareiškimą princui Sihanoukui trečiadienį. Australija atstovauja Amerikos interesams Kambodijoje.

mantais, — nežinia, ką ten as-tronautai ras.

Mėnulio "žemės" pavyzdžius norima tuoj pat paimiti ir padėti į laivą, kad reikalui atsitikus skubiai pasikelti, nebūtų palik-ti tie pavyzdžiai.

Laivas mėnulyje viešės 22 va-landas, tačiau astronautai po mėnulį vaikščios tik 2 val. 40 min. Per tą laiką astronautai įtaisys mėnulyje radijo siustu-va, fotografuos ir siųs televi-zijos paveikslus. Atėjus laikui, jie pasikels, susijungs su Apollo laivu ir pradės kelionę atgal.

Maine valstijoje, Boothbay uoste pakraščiu sargai mokosi, kaip nustatyti, kurioje jūros vietoje laivas šaukiasi pagalbos. Vyresnis sargybinis rodo naujokui, kaip tiksliai padaryti reikalingus apskaičiavimus.

DUBČEKAS VYKO MASKVON PRIIMTI PASKUTINIŲ KREMLIAUS ĮSAKYMŲ

PRAGA. — Čekoslovakijai ši savaitė yra lemtinga. Ketvir-dienį prasideda komunistų partijos centro komiteto sesija. Jai teks svarstyti naujausius rusų reikalavimus: pakeisti liberalus partijos vadovybę. Vakar Dubčekas buvo skubiai iššauktas į Maskvą, kur jis priėmė sovietų reikalavimus ir bandė išsiderėti kai kurių palengvinimų. Manoma, kad teks pasitraukti Smrkovs-kiui ir gal pačiam Dubčekui. Spėjama, kad jo vietą tuo atveju užimtų dabartinis premjeras Černikas.

Čekų centro komitete yra 190 narių. Pusė jų yra liberalai, Dubček linijos žmonės, o kita dalis stalinistai, Novotnio reži-mo likučiai. Svarbiausią vaid-menį turės tie komunistai, kurie aiškiai nepasireiškė nei vienam lageri.

Pravda ir Izvestija paskuti-nėm dienom sustiprino puolimus prieš Čekoslovakijos "liaudies priešus". Sovietai, matomai, rei-ka-lauja, kad Dubčekas ir kiti valdžios žmonės prisipažintų, kad Čekoslovakijoje buvo pavo-jus "socializmui" jau tada, kai įvygiavo sovietų kariuomenė. Siekiama pripažinimo, kad tų "antirevoliucinių" elementų yra ir dabar.

Sustiprindama savo ranka Če-

koslovakijoje, Maskva siūnia dar apie 30,000 kareivių. Prago-jė galvojama, kad partijos vir-dūnėse esą "realistai" priims Maskvos įsakymus ir bandys patenkinti jos sąlygas.

Čikagoje teisėjas pripaži-no kaltais 13 kaltinamųjų, kurie demokratų konvencijos metu kė-lė riaušes ir vadovavo demons-tracijoms. Kaltinamieji žada kreiptis į aukštesnį teismą.

Prezidento patarėjas Hen-ry Kissinger pareiškė, kad jis niekada šiaurės Vietname nėra buvęs. Harvardo universiteto profesorius neseniai paskelbė, kad dar prezidento Johnsono Kiesingeris buvo siųstas į Ha-nojų kalbėtis dėl taikos.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

◆ Illinois gubernatorius Ogil-vie prašo uždėti papildomus mo-kesčius gazolinui — du su puse cento galonui.

◆ Valstybės sekretorius Ro-gers vakar pasikvietė Sovietų ambasadorių Dobryniną ir pra-šė sovietų padėti ieškoti japo-nų jūroje nukritusio JAV žval-gybos lėktuvo.

◆ Juri komisija vakar svarstė Sirhano kaltės klausimą: ar jis žinojo, ką daro, šaudydamas į Robertą Kennedį, ar nežinojo.

◆ Prezidentas Nixonas vakar pasiuntė Kongresui savo biudžetą, keturiais milijardais mažesnį, negu buvo numatytas. Daug ap-karpytos gynybos išlaidos.

◆ Saigone gaisras sunaikino 100 namų.

◆ Du batalionai komunistų bandė užimti amerikiečių pozi-cijas Vietname. Po sunkių kovų komunistai pasitraukė, palikda-mi 198 žuvusius, Amerikiečių žuvo 13.

◆ Prezidento de Gaulle par-tijos veikėjas Valery Giscard d'Estaing pareiškė, kad jis ne-pritaria senato reformoms ir balandžio 27 d. referendumui.

Italijoje plečiasi kalėjimų riaušės

MILANAS. — Italijoje riau-šės Turino kalėjime persimetė ir į Milano kalėjimą, kur 1,300 ka-linių, pagrobę įkaitus, pradėjo deginti kalėjimo baldus ir mėti-ti juos per langus ir nuo stogų.

Turine kalinius sutvarkė apie 2,000 policijos valdininkų, o Mi-lane toks pat skaičius apsigink-lavę asarinėm dujom kelias va-landas kovojo su užsibarikada-vusiais kaliniais. Šie reikalau-ja reformų kalėjimų tvarkyme. Ant stogų sulipę jauni kaliniai šaukė: "Moterys, Komunizmas, Laisvė!" Sunku tikėti, kad valdžia patenkintų tuos reikala-vimus, tačiau Italijoje kalėjime laikomi asmenys dažnai išbūna mėnesius be teismo sprendimo.

Kalėjimų tvarka ta pati, kokia buvo prieš 150 metų. Moterys kalinės kalėjime gimdo vaikus, kurie laikomi su motinomis. Pra-stos sąlygos ir prižiūrėtojų žiau-rumas sukėlė ir šias riaušes.

LĖKTUVAS SU 31 AVIACIJOS KARIU DINGO JAPONŲ JŪROS VANDENYJE

TOKIO. — Šiaurinė Korėja paskelbė, kad jos lėktuvai nu-mušė Amerikos žvalgybos lėktuvą, apie kurį Pentagonas buvo pranešęs, kad jis dingo virš Japonijos jūros su 31 karinio per-sonalo nariu. Korėjiečiai sako, kad tas žvalgybos lėktuvas gliai įskrido į komunistų teritorijos erdvę. Tai buvusi Amerikos imperialistų provokacija ir agresijos manevras. Korėjos pra-nešimas kartu įspėja Ameriką, kad "Korėjos liaudis neekivuos tuščių žodžių, bet kirs Amerikai šimtą ir tikstantį smūgių už kiekvieną provokaciją".

Pajamų mokesčiai visur nemėgiami

NEW YORKAS. — Vakar amerikiečiai turėjo paskutinę progą užsimokėti savo pajamų mokesčius ir pranešti valdžiai apie savo finansinę padėtį. Ta-proga NYT korespondentai pa-tyrinėjo, kaip pajamų mokes-čiai mokami kituose kraštuose. Patirta, kad visiems mokėto-jams bendra viena savybė — rū-pestis, kaip "apstatyti" valdžią ir kuo mažiau sumokėti jai mokesčių.

Italijoje valdžios biurokrati-ja tiek netvarkinga, kad daug kas išvengia mokesčių mokėji-mo. Brazilijoje veterinarai ir laidotuvių biurų savininkai mo-kesčių nemoka.

Ispanijoje biznierių dažnai turi kelias atskaitomybės kny-gas: vieną teisingą — sau, kitą valdžiai, trečią akcininkams.

Prancūzijoje retai pamatysi milijonierių švaistantis pinigais ir viešai demonstruojant savo tur-tą, kaip kituose kraštuose.

Taip yra todėl, kad valdžia stebi, ką žmonės turi ir pagal tai nu-stato mokesčius. Valdžios for-mulė sako, kad žmogaus paga-mos yra suma penkis kartus pa-dauginus jo mokamą už butą nuomą, priedo šešis kart į atos-togų vilos vertę, pridėdant dar 1,200 dolerių, jei jis turi tarnau-tę. Kiekvienam jo tarnui, auto-mobiliui, jachtai ar lėktuvui už-dedama nustatyta vertė ir pagal ją jis moka mokesčius.

Pajamų mokesčius žmonės vengia mokėti Izraelyje, Grai-kijoje ir Šveicarijoje, panašiai, kai ir Amerikoje. Sakoma, kad Amerikoje gyventojams visai nereikėtų mokėti mokesčių, jei valdžia sugebėtų atsiamti mo-kesčius iš visų nusikaltėlių, kri-minalistų ir gangsterių, iš žibalo šaltinių savininkų ir iš įvairių religijų bažnyčių. Jie vieni su-dėtų tiek pat, kiek visi ameri-kiečiai dabar sudeda.

Kinija paskelbė Mao įpėdinį

HONG KONGAS. — Kinijos komunistų partijos kongrese jau buvo priimti "du svarbūs doku-mentai", kaip skelbia Pekino ra-dijas. Viename aiškiai nustaty-ta, kad gynybos ministeris Lin Piao bus Mao Tse Tungo įpėdi-ninis, valdžios paveldėtojas.

Kitas kongreso priimtas doku-mentas liečia Kinijos vidaus, už-sienio, ekonominę ir socialinę politiką. Šiandien kongresas pra-laidomi asmenys dažnai išbūna mėnesius be teismo sprendimo. Kalėjimų tvarka ta pati, kokia buvo prieš 150 metų. Moterys kalinės kalėjime gimdo vaikus, kurie laikomi su motinomis. Pra-stos sąlygos ir prižiūrėtojų žiau-rumas sukėlė ir šias riaušes.

Šitokie žvalgybos lėktuvai yra aprūpinti moderniausiais elek-troniniais šnipinėjimo aparatais. Nors lėktuvo įgula suside-da tik iš kelių pilotų, tačiau įvairiems aparatams reikia ne-mažai techniko, radaro specialis-tų ir atsarginių pilotų. Šitoks skaičius — 31, nebuvo neįpras-tas, — sako Pentagonas.

Šis incidentas su šiaurine Ko-rėja seka pagarsėjusį "Pueblo" laivo įvykį, kai žvalgybos laivas su 83 jūreiviais buvo korėjiečių pagrobtas, jūreiviai išlaikyti vi-sus metus nelaisvėje.

Gynybos departamentas sako, kad lėktuvui buvo įsakyta laiky-tis 50 mylių nuo Korėjos krantų. Du JAV laivai naikintuvai vyksta į vietą, kur jūron nukri-to pašautas lėktuvas. Amerikos ambasada Maskvoje paprašė so-sovietų, kad tie padėtų Ameri-kai ieškoti jūrininkų, nes lėktu-vas buvo aprūpintas dviem gel-bėjimo valtimis. Amerika tvirti-na, kad pašautas lėktuvas komu-nistų puolimo metu buvo 25 my-lios nuo Korėjos krantų. Lakū-nų įgulos ieško du specialūs lėk-tuvai saugomi naikintuvų.

P Nenni nusivylęs Maskvos bolševizmu

WASHINGTONAS. — Ame-rikos korespondentams, dalyva-vusiems paskutinėje Nato vals-tybių konferencijoje, krito į akį Italijos užsienio reikalų minis-terio Pietro Nenni laikysena. Jis ne tik remia Nato organizaciją, bet palaiko ir jos karinę sąjun-gą, kuri gina Europą nuo komu-nizmo.

Korespondentams įdomu, kas Pietro Nenni taip pakeitė. Juk jis jau 40 metų vadovauja ka-lriųjų italų socialistų partijai. Jis buvo pirmoje italų koalici-nėje vyriausybėje, tačiau 1947 metais iš jos perėjo į opoziciją, dažnai bendradarbiaudamas su italų komunistais. Dar 1952 me-tais Nenni vyko į Maskvą, kur pasimatė su Stalinu ir gavo iš jo Stalino Taikos premiją. Šal-tojo karo dienomis, jis palaiky-davo Maskvą ir stipriai kovojo prieš Nato sąjungą.

Pats Pietro Nenni paaiškino Washingtono korespondentui Peter Grose, kad jam akis at-vėrė 1956 metų Chruščiovo kal-ba Sovietų Sąjungos komunistų kongrese. Tada jam paaiškėjo Stalino darbai. Dideli įspūdį su-kėlė ir sovietų elgesys Vengri-joje bei dabar, vėliausiu laiku, Čekoslovakijoje, Nenni nusivylė Maskvos bolševizmu. Maskva pakeitusi seną revoliucijos ko-votojų užsidegimą nauju biuro-kratišku, laisvės nepripažįstan-čiu režimu, kuris nieko neturi bendro su liaudies siekimais ir laisve.

◆ Rytų Pakistane uraganas užmušė 65 žmones ir sužeidė 1,000. Sunaikinta daug namų.

Arabai su žydais negali susitarti. Artimųjų Rytų klausimą bando spręsti didžiosios valstybės, bet ir joms nesiseka. Šiomis dienomis žemėlapyje nurodytose vietose įvyko susirėmimai. 1. Arabai iš Jordanijos paleido raketą į Izraelio uostą Elath, o vėliau žydai bombardavo Jordanijos uostą Aqabą. 2. Izraelio ir Egipto karo jėgos pasi-keitė artilerijos ugnimi Suez'o kanalo srityje. 3. Išvažiavus Jordanijos karaliai į Washingtoną, Jordano upės pakraščiuose įvyko susi-šaudymas tarp Izraelio ir Jordanijos karo jėgų.

BALSINGIEJI CHICAGOS LITUANICOS TUNTO VILKIUKAI
įdainuoja šiomis dienomis išėjusią plokštelę (iškarpa iš plokštelės apvalkalo).

Mūsų SKAUTIJA

LEIDŽIA LIETUVIŲ SKAUTŲ SAJUNGA
REDAGUOJA SKT. BALYS VOSYLIS

Adresas: 7120 S. Rockwell St., Chicago, Ill. 60629

VI METAI

NR. 15 (239)

Jau pasirodė

VILKIUKŲ DAINŲ PLOKŠTELĖ

Kuklus pristatymas viešumai įvyko balandžio 11 d.

ATSIMENATE tikriausiai, nes minėjome jau ne kartą, kaip būrys Lituanicos vilkiukų rengė slaptus susibėgimus, kažką juose darydavo, kaip mokytojai Gutasukas ir Strolia tampė akordeoną, kaip p. Ralys gaudė paukščių traliavimą, kaip ps. Alčiauskas žodžius plakatuose išrašė...

Tai jau praityje, o to darbo vaisius —

antroji skautų dainų plokštelė TRA-LIA-LIA.

Praėjusį penktadienį, balandžio 11 d., šis skardžiabalsių vilkiukų žemėinis triušas buvo Brolijos Jamborees Fondo (plokštelės leidėjų) pristatytas ir paleistas į pasaulį.

Pastangos didelės, nes daug įdėta triušo, kol ši dainų skrynelė įsivilkė į aplanką ir pasiekė Chicago Jaunimo Centrą; tikslas gražus, nes norėta pagyventi mūsų atžalyne beužmiegančią lietuvišką dainą; ir, tur būt, svarbiausias dalykas — pats jaunimas yra šios plokštelės dainų atlikėjas!

Šioms mintims pasamoneje praslenkant buvo lyg ir graudu, kad minėto darbo apvainikuoti besusrinko vos penkiasdešimt galvų. Chicago, turinti virš pusės tūkstančio aktyvių sesių-brolių, atrodo, šį kartą "supasavo". Taip ir norisi su kartėliu priminti mūsų vyresniosioms gretoms — skautininkams, kad šis jaunimas, kiekvieno iškilmingo suėjimo metu išklauses ilgiausias jų kalbas ir oratorijas, šį kartą buvo atlygintas atvirkštine proporcija: į plokštelės pristatymą atsilankė vos 10

skautininkų, iš kurių penketukas — rengėjai, vedę programą, pilsitė kavą, pardavinėję plokšteles ir pan.

Ar neturėjome jaunuosius entuziastus dainininkus paskatinti gauseniu savo atsilankymu ir neploji jiems tikra katučių jūra?

Plokštelės pristatymą pravedė Brolijos Vyriausias Skautininkas Vl. Vijeikis, kuris (nors viešai neprisipažino) yra šio projekto sumanytojas. Trumpai apibūdinęs plokštelės tikslą bei ruošos eigą, tuoj pristatė šio vakaro kaitininkus — plokštelės dainininkus. Tai Lituanicos tunto vilkiukų tuzinas (šiuo metu jie jau pasidarę skautais): A. Eringis, J. Ivanauskas, R. Kėželis, L. Aleksa, V. Aleksa, A. Mikėnas, E. Kriaučeliūnas, H. Varaneckas, A. Gutasukas, D. Ramanauskas, K. Federavičius ir G. Federavičius. Ketvertas šių brolių dėl įvairių aplinkybių pristatyme dalyvauti negalėjo. Mok. V. Gutasukui akordeonu palydint, skardžiabalsiai broliai padainavo vilkiukų sutartinę, Ramovėnų marsą, laužo dainą. Jos taip pat pademonstruotos ir groti įjungus plokštelę, šioje pritarant bosui ir paukščių traliavimui.

PRIE IZMIJŲ LIETUVIŲ PORTRETŲ BALZEKO MUZIEJUJE
sustojes "Perkūno" draugovės skautų būrelis.
Gintaro Plačo nuotr.

PRIE

LIEPSNOJANČIO LAUŽO

LINKSMI, NORS PAVARGE, IŠKYLAVOM DVI DIENAS.

Vieną gražų popietį Lituanicos Tunto jaunesnieji vadovai išvažiavo savaitgaliui į Warren Dunes State Park, Michigano valstijoje. Tą savaitgalį įvyko metinė Lituanicos Tunto Vado-vų iškyla.

Važiuojant vienas skautas rodė kelią, kur važiuoti, bet vis tiek paklydom. Pagaliau nuvažiavom į tą vietą, iš kurios pradėjom žygi. Iš viso mes žygiavom maždaug dvi mylias, kol atėjom prie vieno mažo upelio. Turėjom per upelį persikelti. Mūsų kuprinės buvo sunkios, ir kada mums pasakė, kad turėsime per tą upelį persikelti tik vieną virvę, tai tikrai nustebom. Nebuvo labai sunku.

Mes paėjom maždaug pusę valandos ir priėjom prie Michigano ežero. Ten mes turėjom padaryti galvosūkių ant smėlio kopų. Po tas kopas mes laipiojom kelias valandas, kol sura-

IKŪREJO BADEN POWELLIO MINTYS

Žuvautojas gaudė žuvį su maistu, kuris jai, ne jam, patinka. Taip pat ir su berniukų vienetu.

Skautavimas yra vyro darbas berniuko lygyje.

Skautavimas yra berniukų žaidimas, kuriam vadovauja berniukai vyro priežiūroje.

Yra svarbu suorganizuoti varžybas ir žaidimus taip, kad visi berniukai gautų progos dalyvauti.

Mes nesame klubas ar sekmdieninė klasė, bet miško mokykla.

Berniukas pilnai pasitiki savimi ir savo jėgomis ir nemėgsta, kad jį kas nors vaiku laikytų.

Praeities riterių kodasyra šių dienų džentelmenų kodas.

Geriausias metodas įgyti pil-

NAUJAI ĮSTEIGTOSIOS "PERKŪNO" DRAUGOVĖS VĒLIAVA
krikšto tėvai p. p. Vitkai įteikia draugininkui s. v. v. sl. Romui Rupinskui.
Gintaro Plačo nuotr.

dom savo palapines ir pavalgėm. Mes beveik visi maldavom vadovus, kad neduotų naktninių žaidimų, nes mes buvom labai pavargę.

Iš ryto, pavalgę pusryčius, užlipom ant vienos smėlio kopos, kur vienas vadovas perskaitė Evangeliją, ir pasimeldėm. Po to žaidėme karo žaidimus. Žaidimai, nors įdomūs, buvo labai ilgi. Po tų žaidimų mes vėl turėjom ilgą žygi atgal į stovyklavietę, kur paruošėm pietus ir pavalgėm.

Jau buvo pavakarys, tai sutvarkėm stovyklavietę ir pasiruošėm namo. Atvažiavo tėveliai, ir mes linksmi, nors pavargę, grįžom atgal į Čikagą.

psl. Juozas Namikas

Muziejuje pilna ir Velykinių margučių. Spalvos, raštai net akį veria. Ak, kaip norėtusi prisidėti jų krepšeli — kitą ir parsinešti namo lietuviškų Velykų stalui. Tokius gražius margučius daugeliui pirmą kartą tenka matyti, o tai vis lietuviškų rankų darbas.

Ačiū p. Balzekui už šio muziejaus įsteigimą. K. Petrauskas trumpai nupasakojo St. Balzeko įdėtą rūpestį, išlaidas, darbą ir sunkumus ne tik muziejų planuojant, bet ir dabar kasdien jį plečiant, renkant eksponatus ir išlaikant. Tai pavyzdys tikros savo tėvynės meilės.

PRIE VARGO MOKYKLOS SKULPTŪROS
G. Plačo nuotr.

Informacinio Seminaro tvarka

Šeštadienį, balandžio 19 dieną Jaunimo Centre

2 val. p. p.

Juzė Daužvardienė

Reagavimas į JAV politiką, valdžios pareigūnų viešus pareiškimus laisvės bendrai ir Lietuvos laisvės klausimais. Moderatorius Zigmas Dailidka

3 val. p. p.

Stasys Pieža

Amerikiečių spaudai laisvų ir straipsnių rašymas ir jo galimūmų.

Moderatorius Algirdas Pužauskas.

4 val. p. p.

Antanas Rudis

Radio ir televizijos tinklo galima informacija ir į jas pakliuvimo viltys.

Moderatorius Pilypas Narutis

5 val. p. p.

Jonas Jurkūnas

Kitų galimų priemonių panaudojimas.

Moderatorius Alfonsas Rimas

6 val. p. p.

Romas Kezys

Informacijos centro projektas ir organizacija

Moderatorius Ant. Šanlaras

7 val. p. p.

Vytautas Bagdanavičius, MIC

Bendros paskaitų išvados

Viliaus Braženo spaudos para-

roda.

Sekmdienį, balandžio 20 dieną

Jaunimo Centro didž. salėje

3 val. p. p.

Vilius Braženas

no pasitenkinimo yra jo sutel-

kimas kitiems.

Žmogaus vidinė dvasia, o ne

jo išviršinė išvaizda parodo

žmogaus būdą.

Surinko Skilties redaktoriai

Dogmos ir erezijos išeivijos veiklai

Seminaro tikslas: atsiliepiant į Lietuvos Laisvinimo veiksmų šūkį — laužti tylą amerikiečių spaudoje, radijo, televizijoje, valdžios ir itakingų žmonių tarpe. Seminara paskaitų klausytojai bus supažindinti su esminiais bruožais ir, reikalaujant, galės tas žinias panaudoti. Paskaitosna kviečiami visi. Klausytojas nebūtinai privalės visas paskaitas klausyti — galės pasirinkti sau patinkamas

Seminarui Ruošti Komiteto Prezidiumas: Jonas Jasaitis, Jonas Bertasius, Andrius Juškevičius, Pranas Lukas, Kasperas Radvila, Valdemaras Šadauskas, Jonas Vaičiūnas.

1969 — 4 — 10. Čikaga

ARAS NOREJO

PAGROBTI VAIKĄ

Los Angeles Times pranešė, kad La Verne priemiestyje buvo policijos nušautas didžiulis aras, užpuoles berniukų ir bandęs vieną vaiką nusinešti. Nuotykis įvyko Sierra Madre kalnų papėdėje, kur žmonių apgyventoje vietoje buvo pradėjęs lankytis didžiulis 5 pėdų išilgai sparnų plėšrus aras. Jis kurį laiką lakiodavo viršum namų ir pasėdėdavo medyje ant namų stogų, bet sykį, vaikams dviratukais sporto aikštėje važinėjant, nėręs žemyn apdraskė porai vaikų galvas ir į vieną mažą mergytę bandė suleisti savo aštrius nagus, bet buvo nubaitytas.

Pašaukta policija jį rado ant stogo bėsdintį. Jam artėjant, paukštis šovė tiesiai prieš jį, bet policininkas spėjo nušauti per 15 pėdų atstu.

\$18.75	\$37.50
\$56.25	\$75.00
\$150.00	\$375.00
\$750.00	\$7500.00

Star-spangled Super Market

Next time you're in the market for a good buy in savings, try shopping from the shelves above.

The products shown are available in 8 convenient sizes, each attractively priced.

You'll find them very helpful in solving your gift problems. The smaller sizes are perfect for new babies, birthdays, confirmations. The larger economy sizes are fine for college grads, newlyweds, etc.

The 2 or 3 "giant" sizes offer the safety and assured return you want for the proceeds of an inheritance or a house sale.

No matter which size you buy, it's guaranteed to increase in value with age.

What's more, your purchase demonstrates your support for our men in Vietnam. As President Johnson said, "While our men are there, none of us can remain aloof on the sidelines."

Buy U.S. Savings Bonds

NOW PAYING 4.15%

WHEN HELD TO MATURITY

The U.S. Government does not pay for this advertisement. It is presented as a public service in cooperation with the Treasury Department and The Advertising Council.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

VARTAI Į DANGŲ IR KAS TOLIAU

Kaip buvo į mėnulį iššauti astronautai

6

Buvus Kennedy Erdvių Centre ir nematyti astronautų į mėnulį išskrendant, tas pats kas buvus Ryme popiežiaus audiencijos negauti. Bet kaip tik abiem šiais atvejais ne visi tokias progas gauna, juo labiau, kad į mėnulį kol kas ne kasdien skrenda. Tam trūkumui užpildyti ir savo bei skaitytojų smalsumui patenkinti panaudojus ištrauką iš žinomos rašytojos Ann Morrow Lindbergienės straipsnio "Mėnulio vojažeriai (keleiviai) ir žemės grožis šaukiantis juos grįžti" (Life vasario 28 d. No. 8):

Išgirdęs, kad astronautams atsiplėsti nuo žemės išskrendant apatinis Saturno V raketos stumeklis per 1 sekundę suvedina 15 tonų skysto kuro, jos vyras, pirmasis Atlanto nugaletojas Charles Lindbergas sušukęs: "Aš nuskridau iš New Yorko į Paryžių ir tai ne dešimtosios dalies to nesudeginau, ką šie per vieną sekundę!"

Iššovimo rytmetis

Žadintuvus mus pažadina 4:30 valandą ryto ir 5:15 val. mes jau apleidžiame Cocoa Beach motelį. Artėdami į Cape (Kennedy) toli kitapus lagūno jau pamatome raketą ir jos iššaukamąjį pabūklą. Jis iš nakties tebeapšviestas prožektoriais, nors vakarykštė vizija jau buvo dingusi. Ji (raketa) nebeatrodė švelni biologinė, bet paprasta mašina, naujusias ir tobuliausias mokslo gaudynes kūrinys — kietas, sunkus metalas.

Mes stebime iššovimą drauge su kai kuriais astronautais ir jų šeimomis iš vietos arti Vehicle Assembly Buidingo. Mūsų automobiliai pastatyti kiek pakiliau. Žmonės iš automobilių neramiai eina, prirododami savo foto kameras ir nustatydami binoklius. Iššovimo platforma yra apie trys mylios atstumu nuo mūsų, arti paplūdimio. Mes žiūrimi per Floridos balų žolynus ir

palmetes. Aušrai pradėjus rautinti horizontą, egretas (baltašis ganytis) iškylos aukštyje tinčiam sklando tarp mūsų ir iššovimo platformos. Dar ankstybas rytas. Netolimojo salikėje kvakšiantys antys. Aukštai skrendančio lėktuvo dūmų srovės dažosi raudonai be debesų danguje. Šviečiančiame mėsvume blėsta žvaigždės.

Rytmečio šviesoje Apollo 8 ir jo iššaukamasis pabūklas darosi ryškesni, aiškesni, kietesni ir geriau matomi. Galima matyti instaliacijos detales, juodus raketos rinkius, atžymintus skystojo kuro padalinius. Iš vieno jos šono šėldamas veržiasi garas. Raketa nebe tokia švelni ir paprasta kaip vakar; šį rytą ji tokia komplikauta, mechaniška, žemiška. Atrodo per sunki skristi.

Žmonės liovėsi kalbėje ir sustojo savo automobilių priešakyje keldami prie akių savo binoklius. Nervingai žvalgomės tai į iššovimo vietą, tai į savo laikrodžius. Pro automobilių langus nežmoniškai garsiai blerba radio: "Jau tik 30 minučių iki iššovimo laiko... 15 minučių... 6 minutės... beliko 30 sekundžių... 20... minus 15, 14, 13, 12, 11, 10, 9... Ugnies!"

Iš platformos raketos apačioje iššauka sprausminę garų srovę. "Ahhhhh". Minia aikteri, veik visi vienu balsu. Staiga didelės liepsnos ištryksta, šoka, verčiasi per horizontą. Dūmų debesys banguoja abiem raketos pusėmis visiškai paslėpdami jos bazę. Iš viso to pragaro vidurio pradeda iškilti raketa — lėtai lėtai lyg sapnas, tiek lėtai jog atrodo pakibusi ant ugnies ir dūmų debesio. Neįmanoma dalykas — ji negali kilti! Bet ne, — ji kyla bet sunkiai, tartum kokia nematoma ranka ją trauktų atgal iš atmosferos... Lėtai ji kyla ir — kadangi mes esame tiek toli, kyla tyliai lyg sapnas.

New Yorke suruoštoje audinių parodoje rodomos specialios staklės, naudotos kilimams austi. Parodoje galima pamatyti įvairiausių akmens ir atomo gadynių audinius.

Staiga atskrenda garsas, prasiliaudamas per tas tris mus skiriančias mylias — triuškinantis sprogimo trenksmas. lyg didžiulių kūjų per galvą, per kojas, per visą kūną. Žemė dreba; automobiliai braška; vibracijos bangos muša krūtinę. Griaustinio griausmas toks ilgas, ilgas, ilgas.

Metu šalin binoklius ir rankomis užsidedu ausis, stengiuosi galvą išlaikyti tiesiai, akis vis dar įsmeigus į raketą, mesmerizuota jos lėtu kilimu.

Oras prispildė paukščių; didelės ančių, pilkųjų garnių ir visokių mažų paukščių pulkas nuo to trenksmo išgastingi pakyla iš balų bei švendrynų. Sumišę, galvų netekę jie blaškosi į visas puses lyg pasaulio galas būtų atėjęs. Man į paukščius žvilgtelėjus, raketa jau buvo apleidusi savo bokštą. Ji jau buvo aukštai ir toli, lyg kometa nerianti dangumi, jokių būdu nebe švelnutis nepatyręs kūdikis (kaip vakarykščiai atrodė) ir nebe žemės mašina, o gryna banguojanti jėga, šaunanti aukštyn pati savo titaniška jėga.

Ji buvo jau nuskridusi mylių mylias į dangų. Debesėliai jos regėjimą daro neaiškų. O, ne, tai ji pati pasigaminamo savo debesio, kurį ją užstoja. Iš to debesio kažkas krinta, rūkdamas, galvotrukčiais žemyn. "Tai pirmoji (sunaudojus kuro tanko) dalis", kažkas paaiškina. Kur gi pati raketa?

Raketa dabar pasirodo jau viršum debesų pavirtusi labai skaisčia žvaigžde, kuri kas sekundę mažėja. Greit dingdama iš akių, pakeliui į mėnulio erdves...

Vėl pažiūrėjus žemėn, ji to-

čia keistai tuščia ir tyli. Horizonte nugulęs nejudėdamas kybo rudas dūmų debesys, kurio ilgas šešėlis per žoles mus siekia. Iššovimo platforma tuščia. Iššaukamasis bokštas apleistas, apšviestas šalto vandens

srovėmis jam atšaukinti. Bokštas ryto saulėje visas tebegaruojas. Vis dar apvaigę žmonės šlitiniodami grįžta prie savo automobilių ir lėtai pradeda eile važiuoti atgal į miestą...

(b. d.)
J. Pr.

Sveikata

Vėžys

Tai yra viena biauriausių ligų, kuri vis plačiau pasireiškia užaugusių, senų ir jaunų tarpe ir kiekvienais metais pasiima vis daugiau aukų. Kodėl taip yra — sunku pasakyti. Rodos, šiandien turime geriausias bei tobuliausias priemones šiai ligai surasti, bet negalime jos sustabdyti.

Paskiausiu laiku Chicagos Universiteto profesorius Dr. John J. Fennesy surado vieną iš geriausių priemonių plaučių vėžio suradimui. Šis metodas yra plačiai naudojamas ligoninėse, nes jis visuomet nustato teisingą diagnozę.

Dabar savaime ateina klausimas, ar daug žmonių rūpinasi savo sveikata? Atsakymas, tik mažuma. Daugumas žmonių, dar jauni būdami, sužaloja savo sveikatos stovį, labiausiai rūkoriai ir alkoholikai.

Cia nenagrinėsiu ligos pradžios, nei eigos, nei simptomų. Apie ligą prisiels plačiau rašyti kitą kartą. Pagal Sveikatos Centro statistikų duomenis, matome, kad vėžys daugiausiai susijęs su cigarečių rūkytojais. Tātai matome ir iš duomenų "Mortality from Disease Associated with Smoking".

Reiškia vien tik cigarečių rūkymas yra tiesioginis vėžio ligos faktorius, plaučių, bronchi-

to, laryngito, liežuvio, gerklių, lūpos ir įvairių širdies sutrikimų.

Nuo 1960 iki 1964 m. plaučių vėžio liga dvigubai padidėjo. 1964 m. mirė nuo plaučių vėžio 45,838 žmonių, o kiek jų sirgo, niekas nežino. Moterų tarp 35-54 m. amžiaus mirtingumas per paskutinius du metus padidėjo 10%.

Moterys pradėjo rūkyti maždaug 1920 ir 1930 metais, o jau 1955 m. cigaretės rūkė 32% moterų Amerikoje, 1960 m. pagal statistikos duomenis nuo plaučių vėžio mirė daugiau moterų, negu vyrų. O kiek jų mirs už 10 metų nuo rūkymo?

Šiandien daug rūko ne vien moterys, bet ir jaunos mergaitės bei pradinės mokyklos vaikai. Kokia bus jų gyvenimo ateitis? Dar neužaugę sužalos savo sveikatą ir atvers duris įvairioms ligoms. Tvirtai galima pasakyti, kad dar neperžengę pusės amžiaus, paliks pirmieji kandidatai vėžio ligai.

Ar ne laikas būtų tėvams, vaikų auklėtojams šį klausimą gerai apgalvoti ir vaikams išaiškinti prie ko juos cigarečių rūkymas privės.

Paskutiniai statistikų duomenys rodo, kad 1968 m. Amerikoje nuo vėžio ligos mirė 240,000 vyrų ir moterų, cigarečių rūktojų. Tad, brangieji, pagalvokite gerai, kad netaptumėte vėžio auka!

Dr. A. Gusenas

VYNO IŠGERTI SVEIKA, TIK REIK ŽINOTI SAIKĄ

Žymūs medikai apie vyną kaip vaistą

"Nebegerk vien vandens, bet vartok truputį vyno dėl savo skilvio ir savo dažnų negalavimų".

(1 Tomotiejui 5:23)

Šią ištrauką iš šv. Pavilo liaiško Timotiejui apie vyno naudą sveikatai iš Naujojo Testamento pacitavo Sun Time bendradarbiui David Andersonui Chicagos Sveikatos Tarybos narys, Mercy ligoninės chirurgas ir Illinoiso universiteto ginekologijos ir obstetrikos profesorius Dr. Robert C. Stepto, negras, kalbėdamas apie savo mėgiamiausius vaistus savo ofise Medical Associates Chicagoje.

Post lac vinum — medicinum

Dr. Stepto pabrėžė žodį "truputį". Apie keturias uncijos baltojo ar raudonojo vyno yra, jo nuomone, normali klinikinė doza. "Vyno gražumas yra lyg koks menas", jis sako. Vynas "turi išreikšti elementus, iš kurių jis yra gautas: žemė, saulė, klimatas".

Dr. Stepto rekomenduodamas vyną sveikatos receptui, savo tvirtinimui paremti šventraščių pradėjęs perbėgo amžius, cituodamas žymius žmones, tvirtinčius, kad vynas yra vaistas ir

geras vaistas, pripažintas iš žiliausios senovės. Pavyzdžiui Louis Pasteur pareiškęs, kad vynas yra "sveikiausias higieniškas gėrimas".

Senovės graikų medikas, pripažintas medicinoje pirmuoju moderniu daktaru, Hipokratas yra palikęs tokią savo nuomonę: "Jokia žaizda neprivalo būti drėkinama nieku kitu kai tik vynu nebent žaizda būtų sąnaryje". Pats Dr. Stepto dar 1967 metais rašydamas straipsnį periodiniam Chicago Medicine pacitavo didįjį žydų gydytoją ir filosofą Maimonides:

Vyno vartojimas ligoninėse

"Jis (vynas) turi savyje gerą ir lengvą maistą. Jis greitai suvirškinamas ir padeda suvirškinti kitus maistus. Jis taip pat iš kūno porų pašalina skysčių perviršį ir išvaro šlapumą bei prakaitą... Juo žmogus senesnis, juo vynas jam naudingesnis".

Dr. Stepto patvirtino antrajame šimtmeptyje mūsų eros Ga-

leno teigimą, kad vynas yra "seno amžiaus slaugė". Jis su kitu daktaru Vincent Sarley 1967 metais ištyrė klinikinį vyno veikimą į 61 pacientą nuo 65 iki 95 metų amžiaus vienoje Chicagos senelių prieglaudoje. Gaunantieji su valgiu vyno pacientai buvo linksmesni, geriau jauteis ir mažiau tebuve reikalingi migdomųjų vaistų nuo nemigos. Net nėsčioms moterims pacientams Dr. Stepto duodas stiklą atšaldyto šampano vietoje piliulių širdies pykinimui sustabdyti. "Ir vynas yra efektingesnis už trankvilizerius (raminančius vaistus)", jis pasakė.

Dr. Stepto bado plepalų pūsles

Dr. Stepto mėgsta aštriai adaptuoti plepalų pūsles turį specy, net daktaro titulais, kurie skleidžia gądinančius mitus, ypač bauginami žmonės, kad vynas esąs kepenų cirozės ir podagros sukėlėjas. Dr. Stepto žurnale The New Physician 1968 metų sausio mėnesio laidoje tuo klausimu be kt. rašė:

"Nors yra tiesa, kad vyno gėrimas ir alkoholinių gėrų gėrimas bendrai būna slejamas su alkoholikais, turinčiais kepenų cirozės, tačiau ta liga gali lygiai pasireikšti ir nuosalkiai geriančiuose ir visai negeriančiuose. Dabar turima apšiai įrodymų, kad cirozės ligos priežastis yra bloga mityba, taip pat apsikrėtimai (infekcijos) ir per ilgą kontaktą su tokiais toksiniais (nuodingais) agentais kaip švinas ir tetrachlorinis grynanglis (carbon tetrachloride). "Faktiškai, kai kuriuose medicinos centruose... vynas buvo rastas naudingų kombinacijose su maitinimo (nutricijos) terapija gydant alkoholikus, sergančius toli pažengusia cirozės. Šalia kalorijų, jis (vynas) padeda pasilieti ir atstato normalias kepenų funkcijas.

Kas sukelia cirozės ir podagrą?

"Dėl podagros per išstisus šimtmečius buvo kaltinamas portas (vynas), kurį ypatingai gerdavo turtingieji anglų lordai. Dabar yra įsitikinta, kad podagra yra paveldėtas urino rūgšties metabolizmo defektas. Nėra įrodymo, kad portas ar kitas vynas sukelia podagrą arba podagros ataką".

Dr. Stepto sako, kad vynas nėra vien tik vandenįje praskiestas etylinis alkoholis. Jis cituoja Kalifornijos universiteto genologijos (vyno mokslo) profesorius Maynard Amerine mokslingą vyno definiciją:

Kaip reikia gerti vyną

Vynas yra: "cheminė simpozija, susidedanti iš etylinio al-

koholio, kelių kitų alkoholių, cukrų, kitų angliavandenių, polifenolų, aldehydų, ketonų, enzimų, pigmentų ir mažiausiai tuzino vitaminų, nuo 15 iki 20 mineralų, daugiau kaip 22 organinių rūgščių ir kitų gerų dalykų (graces), kurie dar nėra identifikuoti".

Dr. Stepto turi ir savo mėgiamą vyno gėrimo metodą. Jis sako: "Kai kuriuos vynus reikia tik ragauti. Vynas pavaduojamas vandenį ant pietų stalo. Bendrai, vynas turi būti ragaujamas mažais kiekiais. Siurbtelk truputį. Prieš nurydamas leisk jam momentą pabūti burnoje..."

J. Pr.

15 IŠPĖJIMŲ NUO ŠIRDIES ATAKOS

Anglijos daktarai Eric Wright ir G. Pincherle Londono paskelbė 15 perspėjimų lentelę iš kurios kiekvienas gali pats matyti, ar jis yra pavojuje gauti širdies ataką.

Jei į tuos 15 klausimų tris kartus ar daugiau atsakysi taip, tuomet saugokis! Perspėja tu klausimų autoriai. Klausimai yra šie:

Ar jūs:

- 1) Dirbate po 60 valandų per savaitę?
- 2) Vairuojate automobilį daugiau kaip 20,000 mylių per metus?
- 3) Gaunate metuose mažiau kaip 3 savaites atostogų?
- 4) Nesugebate darbą perleisti kitiems?
- 5) Įsikarščiuojate?
- 6) Rūkote po 20 cigarečių per dieną?
- 7) Nesimankštinate?
- 8) Sveriate daugiau kaip 14 svarų viršaus savo normalaus svorio?
- 9) Jaučiatės pavargęs?
- 10) Blogai miegate?
- 11) Nepaisote savo žmonos ir vaikų?
- 12) Grįžę iš kelionės tuoju būgate į mityną ir įstaigą.
- 13) Paimate po daugiau kaip 4 "gurkšnius" per dieną?
- 14) Turite daug cholesterolo ir didėjančią kraujo spaudimą?
- 15) Nesidomite visuomenine veikla?

APDAIRUMAS

Žmona vyrui: — Daugiau to negaliu pakelti! Išvažiuoju pas motiną. Duok bilietui nusipirkti septynias rešimt dolerių! Vyras: — Bet gi bilietas kaštuoja tik \$35. Žmona: — O su grįžimu?

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

5 1/4%

MOKAME VIENERIŲ METŲ \$10,000 AR DIDESNIEMS CERTIFIKOTAMS

4 3/4%

TAUPYMO KNYGELIŲ SĄSKAITOMS

UNIVERSAL
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS
Įsteigta 1923 metais Tel. HA 1-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI ŠVENTĖMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SIŪLOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liudžys, RAŠTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Žolčenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl.	\$2.00
4. Liudas Mikė, IŠ ISTORIJOJŲ UKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl.	\$12.00
5. Juozas Kapačinskas, ŠIAUBINGOS DIENOS, 376 psl.	\$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$3.00
8. Marius Katiliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl.	\$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Adomas P. Jassas, BOK PALAIMINTAS!	\$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais viršeliais \$2.00, kietais	\$4.00
13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIVOKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERAŠČIAI, 239 psl.	\$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENĖ.	\$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION.	\$10.00
17. Petronėlė Orintaitė, KA LAUMĖS LĖMĖ. 236 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl.	\$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai	\$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografija, 294 psl.	\$4.00
21. Stevas Santvaras, AUKOS TAURĖ, Irlėka, 152 psl.	\$2.50
22. V. D. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl.	\$6.00

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.50 per 3 months. In other USA localities \$16 per year, \$8.50 per six months, \$4.50 per three months; Canada \$18.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 a Saturday	

Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$5.50
vienam mėnesiui	\$2.00

Kitose JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$5.50
vienam mėnesiui	\$2.00

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Varo tūkstančius žemaitijai valyti

Daugelis stebisi, kodėl rusai neleidžia Amerikos lietuviams nuvažiuoti į Lietuvos kaimą ir pamatyti, kaip ten jų broliai ir seserys gyvena, kaip dienas baigia dar gyvas tėvas ar motina, kaip po tiek metų atrodo pastogė, darželis, sodas.

Labai nedidelis Amerikos lietuvių skaičius nuvažiuoja į rusų užimtą Lietuvą, bet ir nuvažiuosieji iš Vilniaus neišleidžiami. Jie gali penkias dienas praleisti Vilniuje, o vėliau turi išvažiuoti arba važinėti po kitas sovietų imperijos vietas. Kiekviena valstybė stengiasi sudaryti palankias sąlygas, leidžia atvažiuosiesiems pamatyti laukus, dirbtuves, mokslo įstaigas, muziejus. Žydai ir arabai net karo metu neužmiršta turizmo, o Paleckis viską daro, kad į Lietuvą turistai negalėtų įvažiuoti.

Dabar pamažu pradeda aiškėti to nenoro priežastys. Iki šio meto mes tikėtai galėjome spėlioti, bet dabar pats okupantas, žinoma, nenoroms pasako to uždraudimo priežastis. Pasirodo, kad per dvidešimt „socialistinės statybos“ ir „komunistinės santvarkos“ metų visą Lietuvą, ypač žemaitiją, apgulė toks baisus purvo, nešvaros ir netvarkos klotas, kad į kaimus ir miestelius nosies įkišti negalima. Iki šio meto žmonės tame purve ir smarvėje plakėsi, bet jau ir jų kantrybei atėjo pabaiga. Užsieniečiai, pamatę tą purvą ir netvarką, bėgtų ne tik iš Lietuvos kaimų ir miestelių, bet ir nuo paties komunizmo. Amerikos lietuviai, pamatę tą vargą ir skurdą, už galvos susiimtų. To purvo nenori parodyti.

Visi žinome, kad lietuviai buvo švarūs žmonės. Net ir tamsiausios kaimietės švariai užlaikydavo savo gryčias. Jos nebijodavo muilo, jos mokydavo vaikus švaros ir tvarkos. Kaimietės būdavo švaresnės už miesto ponias. Namų vidus būdavo švarus, asla iššluota, langai kaip stiklinės. Kiemai taip pat būdavo švarūs, apželdinti tankia žole. Darželiai pilni gražiausių gėlių, aptverti gražiai margintomis tvoromis. Niekas neturėdavo lietuviui kaimiečiui priminti, kad jo ūkis nešvarus, arba jaunai merginai pastebėti, kad jos darželis be gėlių. Tuo tarpu šandien tvorų nebėra, gėlės nežydi, visur auga didžiausias purvas ir nešvara.

Šių metų balandžio 8 dienos „Tiesa“ atskleidžia dalį iš to baisaus purvo, kurį sovietų okupacija atnešė Lietu-

Kur tos klaidinančios informacijos?

(Atsakymas Dr. J. B.)

Visų pirma: su kuo šneką-
dinančios informacijos“ pasi-
mės? Dirvoje (1969. I. 15.) jis
rašęs iškilmingiau — Dr. J. B.
pasivadinęs — (bj), o Naujie-
Tik spėliodamas gali nutuok-
nose (nr.75) po rašinėliu „Klai-
ti, su kuo šnekiesi. Spėlioju:

vai. Purvas yra užgulus visą Lietuvą, bet nepaprastai storas jo sluoksnis užaugo žemaitijoje. Jau minėtame „Tiesos“ numeryje redaktorius šitaip jį vaizduoja:

„Šilutės rajone vykdomojo komiteto iniciatyva per pastaruosius metus buvo suorganizuota 716 švaros ir tvarkos reidų, kuriuose dalyvavo 13 tūkstančių žmonių. Daug dėmesio apylinkės tvarkymui skiria ir Tauragės rajono vykdomasis komitetas...“

„Tiesa“ rašo, kad jau apvalytas Vainutas, Gaurė ir Mosėdis, bet į kitas vietas baisu įkelti koją. Daug nešvaros yra ir pačiame Vilniuje. Kituose miestuose nešvara ne tokia pavojinga, bet į Vilnių atvažiuoja užsieniečiai ir žmonės iš kitų rusų okupuotų kraštų. „Tiesa“ viešai skelbia, kad labai nešvarios Eišiškės, Lazdijai, Biržai, Lentvaris ir kiti miestai ir miesteliai. „Tiesa“ pastebi, kad komunalinis ministras yra paskelbęs kelis patvarkymus, bet įsakymus švaros neatneša.

Anksčiau kiekvienas lietuvis palaikydavo švarą savo ūkyje, savo kieme ir name. Švara ir grožiu rūpindavosi kiekvienas šeimos narys. Šiandien švara niekas nesirūpina. Kodėl? Kodėl švarūs žmonės apskreto? Kodėl darželius mėgstancios moterys gėlėmis nesirūpina? Kiekvienas lietuvis ūkininkas didžiudavosi savo namu, kiemu, daržu ir sodu, o šiandien reikia organizuoti tūkstančius darbininkų, kad bent kiek pravalytų gyvenvietes.

Ta pati „Tiesa“, kalbėdama komunistinės valdžios vardu, prisipažįsta, kad išgriovė tvoras, bet užmiršo sutvarkyti kiemus. Redaktorius pripažįsta, kad vaizdas pagadintas. Jį galėtų bent kiek pataisyti gyvatvorės, bet jis žino, kad šiandien Lietuvos ūkininkams ir gyvatvorės neprieinamos. Norėdamas rasti išeitį iš šio užburto rato, „Tiesos“ redaktorius šitaip rašo:

„Tegu trestas jiems (buvusiems ūkininkams, dabartiniams rusiškų kochozų vergams) PIGIAI ir reikiamaiais kiekiais parduotų krūmų, o jie gyvatvorę padarytų... Vietinės tarybos turi padėti.“

Savo sodybose lietuvis ūkininkas galėdavo prisauginti tokių krūmų, kokių jam reikėdavo. Rusai žemę atėmė iš Lietuvos ūkininkų, namus konfiskavo, o visa tai, ką žemė duoda, paėmė savo nuosavybėn. Kiekvienas dygstantis krūmas priklausė okupantui. Krašte sudarytas trestas krūmams pardavinėti. „Pravdos“ redaktorius, pamatęs tą netvarką ir sugadintą vaizdą, prašo rusų, kad jis būtų toks geras ir pigiau parduotų gyvatvori reikalingus krūmus.

Žemaitis kitaip galvoja. Jeigu rusai atėmė žemę, tai tegu jie rūpinasi josios priežiūra. Jeigu rusai traktoriais išvartė tvoras, tai tegu jie sodina ir gyvatvares. Jeigu rusai nusiveža derlių, tai tegu tą derlių ir užsiaugina. Žemaičiai švariai užlaiko savo namus, savo kambarius, bet jie nenori valyti rusų arba rusų pasodintų varovų kambarių. Rusai priversti organizuoti tūkstantinius reidus purvui apvalyti. Purvas ir nešvara yra didžiausias komunizmo pasiekimas.

ponas (bj) arba Dr. J. B. yra žinomas mūsų mokslininkas — folkloristas ir etnologas Dr. J (onas) B (alys). Jam šis atsakymas ir pateikiamas. Jis, bardamas po šiuo atsakymu pasirašiusį, Naujienų nr. 75 viešai taria:

„Jau antrą kartą Jurgis Jašinskas rašo nepatikrinęs faktų ir klaidina skaitytojus. Pirmiausia fantastiškų dalykų prirašė „Vienybėje“ (1968. XII. 6), o dabar „Naujienų“ 1969. III. 1 d. antrojo dalyje vėl viską supainiojo...“

Dvi mirtinos nuodėmės:

1. „Vienybėje“ prirašė „fantastiškų dalykų“, ir

2. Naujienų antrojo dalyje šių metų kovo 1 d. nr., tvirtindamas, jog be (bj) Dirvoje paminėtų „dviejų bibliografijų“ prof. Vaclovas Biržiška, dirbdamas Kongreso Bibliotekoje, parašė bibliografinio pobūdžio veikalą „Lithuania and Lithuanians“, turintį apie 200 masinėle rašytų puslapių.

Taip, Gerb. p. Daktare, „fantastiški dalykai“ atsiranda tada, kai pradame laikraščių skaitytojus klaidinti nepatikrintais faktais. Taip atsitiko ir Jums.

„Vienybėje“ Jurgis Jašinskas nepirrašė „fantastiškų dalykų“, nes jis nėra, nebuvo ir, kol Vienybė laikosi dabartinės savo linijos, nesiruošia būti to laikraščio bendradarbiu. Jašinskas niekada nėra parašęs *Vienybei nei vieno žodžio*.

Jūs neapstatikrinote niekur, iš kur šiuos žodžius rašantis gavo žinių apie prof. V. Biržiškos parašytą bibliografinio pobūdžio veikalą, kurio gal ir nėra Kongreso Bibliotekoje. Tą veikalą - rankraštį prof. Vaclovas Biržiška laikė savo asmeninėje bibliotekoje kartu su kitais jo paruoštais rankraštiniais veikalais. Jam mirus, visa jo turėta biblioteka, rankraščiai, dokumentai ir asmeniška nuosavybė, su atitinkamu aktu buvo nusiųsti jo broliui prof. Mykolui Biržiškai, gyvenusiam Kalifornijoje. Ten dabar abiejų profesorių nuosavybės paveldėtojų žinioje turi būti ir tas minėtas rankraštis.

Tiesa, kaltas esu; pasiūliau savo „pabirose“ iš Jūsų posakio, kad prof. Vaclovas Biržiška, dirbdamas Kongreso Bibliotekoje... *sukompi-litavo* pora bibliografijų apie senesniųjų laikų lietuviškus leidinius“. Pasiūliau dėl to, jog galvojau ir dabar tebegalvoju, kad tas žodis „kompiliacija“,

DR. K. BOBELIO PATIKSLINIMAS

Dr. C. K. Bobelis atsiuntė Naujienoms per Lietuvų Radijo Forumą jo pareiktų ir dienraštyje atpasakotų minčių patikslinimą, kurį mielai spausdiname. Štai jis:

Didžiai Gerb. p. Redaktoriau,

Jūsų laikraštyje 1969 m. balandžio 12, p. L. Zyninio straipsnyje „Frontininkai nepritaria Nainio sauvalei“ yra keletas netikslumų, kuriuos aš noriu atitaisyti.

Pasakymas, kad „frontininkai yra suskilę“ yra nepamatytas ir neatitinka tikrovės. Aš tokio pareiškimo nebuvau padaręs. Kiekvienoj organizacijoje dažnai būna, kad nariai turi įvairias nuomones, bet tai nereiškia, kad organizacija yra suskilusi. Priešingai, Chicago Lietuvos Fronto Bičiulių apygarda ir Amerikos L. F. B. Centro valdyba labai gražiai ir vieningai dirba Lietuvos išlaisvinimo darbą ir stengiasi nuolat bendrauti su Vliku, Altu, L. Bendruomene ir kitomis organizacijomis.

Taip pat yra netikslu sakyti „tas B. Nainio aplinkraštis“ — tai yra asmeniškumas, nes L. B. C. V. susideda iš 9 asmenų ir tiksliau būtų sakyti centro valdybos aplinkraštis.

Nei aš asmeniškai, o taip pat ir L. F. Bičiulių vadovybė nepritarėme asmeniškumų panaudojimui ir negalima kaltinti tik vieną asmenį už 9 žmonių pareiškimą.

Pono L. Zyninio panaudojimas kitų asmenų pavardžių, aprašant mano paskaitą ir at-

žinant jo prasmę, kokia jis yra vartojamas lietuvių kalboje, tame Jūsų posakyje visai netinka, lygiai kaip netinka žodis *pamfletai* Jūsų teigime: „Pirmosios bibliografijos antrašė nėra tikslūs, nes ten yra aprašyti ne tik laikraščiai ir žurnalai („press“), bet daugiausia knygos ir *visokie pamfletai*, išleisti JAV iki 1910 m.“ (Naujienos nr. 75.)

Mes persparčiai anglėjame (ne anglimis virstame) vartodami savo kalboje ir raštuose angliškus žodžius, kurių prasmė lietuvių kalboje dažnai yra kitokia. Tiek ir tenorėjau pasakyti.

Priimkite, Gerb. Daktare, nuoširdžią mano pagarbą Jums.

Jurgis Jašinskas

1969. IV. 11.

So. Boston, Mass.

sakymus į man duotus paklausimus per „Lithuanian Radio Forum“ valandą, nebuvo reikalingas. Ypatingai, kad aš iš viso tą asmenų nebuvau paminėjęs.

Pilnai pritariu p. L. Zyninio pareiškimui, kad L. F. B. vadovybė pozityviai žiūri į mūsų veiksmų darbą ir jį remia. Taip pat širdingai dėkoju už mano paskaitos teigiamą įvertinimą.

Su pagarba,
Dr. Kazys Bobelis

Laiškas Redakcijai

Gerbiamoji Redakcija,

maloniai prašau išspausdinti Naujienose šį mano laišką.

1969 m. balandžio 10 d. Naujienų Nr. 84 išspausdintas rašinys „Liaudininkų dienos Chicagoje“, pasirašytas pirmomis dviem raidėmis — Sm. (psl. 4). Turinį minima ir mano pavardė.

Pranešu suinteresuotiesiems, kad šį straipsnį ne aš parašiau. Maloniai prašau, jeigu autoriaus sekantį kartą kiek tiksliau save identifikuotų.

Reiškiu pagarbą

Liudvikas Smulkštys

Legislatūra atmetė gubernatoriaus siūlymą

Illinojaus legislatūros biudžeto komisija vienbalsiai atmetė gubernatoriaus Ogilvie siūlymą parapijinėms ir privačioms mokykloms skirti \$32,000,000 valstybinės pašalpos.

„Trysdešimt du milijonai dolerių yra out“, pasakė komisijos pirmininkas senatorius Everett Peters, respublikonas iš St. Joseph, Ill. Jo kolegos visi vienbalsiai pritarė.

Kita gubernatoriaus rekomendacija skirti \$14 milijonų dolerių privatiems universitetams ir kolegijoms biudžeto komisijos dientvarkėje dar neįtraukta.

Savo biudžetinėje galvoj gub. Ogilvie prieš pora savaitių pasakė, kad Illinojaus valstybė pirmą kartą turi paremti neviešąsias mokyklas, nes kai kurie bažnyčios vadai jį įspėję esą, jei jų mokyklos turės užsidaryti, tai visa viešųjų mokyklų sistema bus aptvindinta dėl didelio įstojančiųjų padaugėjimo.

Regėjimas lygiai turi būti tam, kad kai kurių dalykų nematytum. (prancūzų)

Žmogaus silpnumo pagrindas yra, kad jis nenumato audros giedrai esant. (Machiavelle)

JONAS AUGUSTAITIS

LIETUVOS - LENKIJOS UNIJA

JOS PASEKMĖS IR ATRŪGOS

Praeitis — metmenys ir įspėjimas ateičiai

25

Esant gi Sovietų Rusijos įtakoje, jų karo įgulsms Lietuvoje, Lietuvos santykiai (dėlei įgultų ir kitų sovietų planų) su Sovietais vis blogėjo ir nuo 1940 m. gegužės mėn., visiškai pablogėjo. Sovietai surado progo „apkaltinti“ Lietuvos vyriausybę už sutarčių nesilaikymą. Sovietų kareivių dingimą iš jų įgultų Lietuvoje bei slapty sutarčių ruošimą prieš Sovietų Sąjungą (bendradarbiavimas Pabaltės valstybių). Vis didėjančios kalnininimams iš Sovietų Rusijos pusės, Smetona nusitė, kaip rašo Merkelis, vieną iš užsienyje esamų Lietuvos atstovų paskirti vyresniuojau, kuris derintų visą atstovų veiklą, jei Lietuvoje įvyktų tokie pasikeitimai, kad Lietuvos vyriausybė jau nebegalėtų laisvai veikti. Pasikalbėjime su J. Urbšiu Smetona prašė jo nurodyti jam vieną iš esamų atstovų užsieniuose. Merkelis savo knygoje „Antanas Smetona“ aprašinėja Smetonos tokio pasiuntinio parinkimą (pusl. 629). Urbšys pirmiausia pasiūlė Petri Klimą, nepaprastą pasiuntinį prie Kvirinalo Romoje. Urbšius nesipriešinus tokiu „vyresniuojau“ pasiuntiniu 1940 m. birželio mėn. 2 d. Urbšio telegrama buvo paskirtas St. Lozorai-

tis ir pavadintas diplomatinio šefu, palyginant — kaip pats Smetona sakė, dar jaunas, bet turįs visus „gero diplomato privalumus“ ir nuo Lietuvos „gyvybinių reikalų nenutoles“ (ibid.) Tad Smetona, atmetęs Klimo — šaulio kandidatūras, Lietuvos Nepriklausomybės 16 Varso paskelbimo akto signatarus, motyvuodamas, kad P. Klimas nutolęs nuo Lietuvos vidaus reikalų ir pats pasirinko (Urbšiu neprotestuojant) nieko daugiau be gimnazijos Voroneže (Rusijoje) 1918 m. nebaigusį ir iki jo grįžimo 1919 Lietuvon laikiusį save lenku, — atmetusį savo kolegų Vinco Žemaičio ir Juozo Zubricko pasiūlymą bendradarbiauti su lietuviniais aukštesniųjų klasių mokiniais. (Žiūr. priedai 2, 3, 4, 5 (išrašyti iš Lietuvos Enciklopedijos Klimo, Šaulio, Lozoraičio biografijų ir misų inž. Vinco Žemaičio laiškas lietuvių visuomenei, Naujienos 1955 birželio mėn. 4 — 6 d.) Žemaičio — Zubricko laiškas, rašytas prieš 13 metų, skaitytinas ir šiandien).

Taigi, P. Klimas buvo, pagal Smetoną, nutolęs nuo Lietuvos reikalų, nes jis nežinojo Smetonos — Lozoraičio visų slaptyjų kombinacijų su lenkais ir todėl jo skirti nesutiko. Smetonai geriausiai tiko Lozoraitis, ne dėl ko kito, bet slaptyjų susitarimų su lenkais vyriausias architektas, prolenkiškos politikos šalininkas ir paklusnus Smetonai, Lozoraičio paskyrimu prolenkiškoji politika buvo pernešta ir į lietuvių tremtį.

Aprašyti kiek nuostolių davė Lozoraičio šefystė tremtyje Lietuvos bylai vesti ir tremtinių reikalams, reikėtų visos gana storos knygos. Manau, kada nors didesnių kvalifikacijų, nes iki šiol rašiusių nepartinio istoriko tai bus padaryta. Čia tik didesniai aiškumai, tenka visai trumpai priminti, kuriais dokumentais, kuriais aktais St. Lozoraitis siekė pirmenybės, siekė ministerio pirmiuko ir cinančio prezidento pareigas egzilyje, siekė vadovauti visai politinei veiklai egzilyje.

Pirmiausia Lozoraitis rėmėsi 1940 m. spalio mėn.

gale šveicaririjoje sudarytais fiktyviais taip vadina-mais Kybartų aktais.

1940 m. spalio mėn. gale Smetona, vykdamas Amerikon iš Vokietijos į Berną (Šveicariją), turėjo su asmenų grupe E. Turausko bute (Montbijon Str. 86) pasitarimų. Dalyvavo: A. Smetona, Saulys, S. Lozoraitis, P. Klimas, E. Turauskas ir A. Gerutis. Kai Smetona, apleisdamas Lietuvą, 1940 m. birželio 15 dien, perdavė pareigas A. Merkiui, o šis, pagal Smetonos interpretaciją, buvo peržengęs savo, kaip laikinai einančio Respublikos prezidento kompetencijas, perdavė jas J. Paleckui, tai susirinkusieji nutarė praėjusia data 1940 m. birželio 15 d. atleisti Merkį ir paskirti kitą ministrą pirmininką. Tikslas to paskyrimo buvęs tas, kad iškilus Reicho su Sovietų Rusija karui (kuris buvo jau numatomas, jei Reicho vyriausybė imtų ieškoti valstybinio testinumo reprezentanto, tai reikalinga turėti atsargoje Respublikos prezidento aktu paskirtą tokį reprezentantą. Iškilus į tą postą K. Škirpos kandidatūrai, A. Smetona kiekiausiai būdu atmetė. J. Saulys pats atsisakė. Iškilus S. Lozoraičio kandidatūrai (sic.) Smetona sutiko. (Turausko promemoria 1951. VIII.1.) Tokiu būdu 1940 m. lapkričio m. Berne Turausko bute buvo pasirašyti du aktai datuoti neva Kybartuose 1940 m. birželio m. 15 d.: pirmuoju A. Merkys atleidžiamas iš ministerio pirmiuko pareigų, antruoju — Lozoraitis skiriamas Ministeriu pirmiuku.

Čia visai nekomentuojama A. Smetonos valstybinė išmintis, pasirašant tokius aktus, kokių nenumatomų negatyvių pasekų tokie fiktyvūs dokumentai gali atnešti, o kai jie buvo sudaryti grupėje šešių asmenų, tai nebuvo jokios galimybės išlaikyti jų pasirašymo datą ir vietą slaptyje, kuri turi būti slepiama. O vėliau, pats Smetona aprašinėdamas 1940 m. birželio m. 15 d. bebėgant iš Lietuvos visus įvykių Kybartuose su smulkmenomis savo promemoriuose — Kelionės ruošą — ir — Lietuva prie mirštamų pavojų — rašytuose

Rytprūsioose Gaestohein, Jaegerhohe, 1940 m. liepos mėn. 1 — 25 d. rašo apie viską, tik niekur nemini Kybartų aktų sudarymo. Ir jo palydovai — kiti bėgliai — brg. gen. K. Musteikis, Krašto apsaugos ministeris, p. Sofija Smetonienė, duktė M. Valušienė, pulk. Valušis, sūnus Julius Smetona, aprašinėdami Kybartų įvykius, nė vienas jų apie tokių aktų sudarymą nei neužsiminė Tuomi jie patys išsidavė, kad tokių aktų Kybartuose nebuvo sudaryta. Toje padėtyje pasirašyti praėjusia data aktai, parodė vado Smetonos visišką nesupratimą politinių įvykių eigos, ir jų pasekas.

Stasys Lozoraitis, gavęs tuos aktus 1940 m. lapkričio m., tylėjo, nepranešė nei Vlikui nei savo kolegoms pasiuntiniams išitus 5 metus. Tik po 5 metų dr. Bačkis, Lozoraičio pavedamas 1945 m. X. 11 d. pranešė Vlikui, kad Lozoraitis, pasirėmęs Kybartų aktais 1945 m. IX. 19 prisistatė Britanijos ministeriui pirmininkui Atlee ir Prancūzijos de Gaulliui, kaip ministeris pirmininkas ir prezidento pavaduotojas tremtyje. Lozoraičio tvirtinimu, apie tuos Kybartų aktus pasiuntinio Žadeikio 1945 m. VII. 2 d. buvo painformuotas ir JAV valstybės departamentas. Taip pat buvo pranešta ir kitiems pasiuntiniams. Vlikui tai buvo staigi naujiena. Į tokius Lozoraičio raštus, nei vienas iš minėtų nieko neatsakė. Taigi, tais aktais Lozoraičio ministeriu pirmininku ir prezidento pavaduotoju niekas nepripažino, ignoravo. Tokiam Lozoraičio žygiui nepritarė nė vienas pasiuntinys. E. Turauskas, Lietuvos atstovas prie Tautų Sąjungos Ženevoje, bijodamas komplikacijų ir negatyvių reiškinių, apie tai Tautų Sąjungai visai nepranešė. Tačiau kita proga Tautų Sąjungas generaliniam sekretoriui Lozoraitis prisistatė 1946 m. kovo mėn. 21 dieną, kaip ministeris pirmininkas ir prezidento pavaduotojas. Čia priedo pridėdama Lozoraičio laiškas lietuvių kalba: „Roma, 1946 m. kovo 21 d.

(Bus daugiau)

DR. ANNA BALIŲNAS

AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PRospect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5276
Valandos kasdien nuo 10 iki 12 val.
ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak. Treč.
uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Rez. tel. 239-4683

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Prima liguosius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti HU 8-3222

Telefonai: PRospect 8-1717

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiadienį ir sekmadienį uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį nuo 1-4 ir 7-9,
antradienį, penktadienį nuo 1-5, treči.
ir šeštadienį, tikrai susitarus.

Ofiso — HE 4-5758

DR. M. BUDRYS

ALERGIJA

2751 WEST 51st STREET

Valandos: antradieniais, penktadieniais
2-9 v., šeštadieniais 10-1 v. p. p.
Ligoniai priimami pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudoko kabinetai perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA

2709 W. 51st STREET
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-4, 7-9, antradienį, penktadienį, 10-4, ir
šeštadienį, 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN-EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Trečiadienį ir šeštadienį uždaryta.
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GArden 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732

DR. A. MACIŲNAS

CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8 val. vak.
antradienį, penktadienį, 1-4 popiet.

Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 4-8 val. po pietų. Šeštadienį, nuo
9:00-2:00 p. p.
Trečiadieniais uždaryta.

ASSOCIATE OPTOMETRISTS

Lietuviškai kalba

Dr. FRANK PLECKAS, OPT.

3424 W. 63rd St., GR 6-7044
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Valandos pagal susitarimą.
Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val.: antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rez. telefonai: PR 9-6730

DR. P. STRIMAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sekmadieniais ir trečiadieniais
uždaryta.
Rez. telefonai: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirmadienį, antradienį, trečiadienį,
ir penktadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
nėra 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Prima liguosius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiu, tai telefonai: GI 8-6195

ROCKFORD, ILL.

Iš mūsų gyvenimo

Su pavasariu prasideda judėjimas, darbai, gimsta nauji planai: paukšteliai sugrįžta, pradeda čiulbėti, giedoti, garsintis; gėlės po žiemos lenda į viršų, saulės spinduliai vilioja. Taip ir mūsų lietuvių gyvenimas: organizacijos ruošiasi imtis darbų, parengimų, piknikų išvažiavimų. Iš Balfo seimo Chicagoje tik per spaudą sužinota apie padarytus nutarimus. Mūsų delegatai dar raportų neišdavė. A. L. B-nės apylinkė rengiasi Motinų dienai. Kas metal iškilmingai motinėls buvo pagerbtos. Šiais metais rengėjai susirūpinę programa. Iš kitur nelengva gauti, kad ir kitos lietuvių kolonijos rengia motinų pagerbimus, o Rockforde tai nieko neturime — išsismė dainininkams, šokėjams energija, vadinas jauni paseno.

Rockfordo L. klubo choro vyrai nebepetuoja. Tokioje brangioje šventėje Vasario 16 d. minėjime nedainavo. Nežinau kas kaltas. Dainininkai dar visi nešmėrė, neišvažiavo. Čia reikia J. Bubelio magiškos rankos, sušaukti, sutraukti dainininkus prie darbo, prie lietuviškos dainos.

Lietuvių organizacijos jau užsiregistravo L. klubo parke piknikus. Štai mūsų jauni seniai jau išėjo į poilsį — pensiją sulaukę 65 metus, išdirbę mašinų išdirbystėje po 18 ir daugiau metų. Lietuviai geri. Kompanija nenori jų paleisti, prašo, kad pasilikytų. Į jų vietą sunku gauti. Beveik visuose fabrikuose įvesti Pelną pasidalinimo fondai: atsiima po keletą tūkstančių dol. Tiek grynų dol. gavę, planuoja pasivažinėti į Floridą, Kaliforniją ar kitur, o kiti turėdami silpną sveikatą, tai rūpinasi savo sveikata.

Vėliausiai išėjo į poilsį Jonas Makunas, Kaz. Mockus, Alfonsas Piščikas, Petras Keldušis, visi L. klubo nariai. Yra ir pirmiau išėjusių į poilsį, gauna so-

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35 STREET
(Kampus Halsted ir 35-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiadienį ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kelnams (Arch. Susortai) ir t. t.
Tel.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PRospect 4-5084

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI**MOVING**

Laidimai — pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS

NAUJA SIUNTA:
ZEMA KAINA
PUKIEMS
FONOGRAFAMS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
Lietuvi, elk pas lietuvi!

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10-11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakariškios: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

cialės apdraudos mėnesinius čekius, ne lygiai, bet vidutiniškai gauna po 160 dol. į mėnesį.

Rockfordo miesto valdybos rinkimai praėjo ramiai; balsavo apie 80 tūkstančių gyventojų. Rinkimus į miesto majorus laimėjo lietuvių draugas. Benjamin Shlicker — respublikonas, laimėjo ant 4-to termino.

Velykos praėjo labai švelniai. Diena buvo saulėta ir nešalta. Suvažiojo daug jaunuolių Velykas švęsti su tėvais. Iš Bažnyčios atvyko į L. Klubą kiaušinių mušti ir rasti pažįstamų.

Žvalgas

Pavasaris žengia su zanavykais

Pavasaris žygiuoja, puošiasi žalumynais ir žiedais. Šaikių Apskrieties klubas, kuris veikia ne laikraščių skiltyse, bet visuomet pavasarinį sriautį liejasi į bendrą lietuvišką gyvenimą. Jo susirinkimai gausūs, parengimai nuotaikingi, ir įdomūs. Piniginėmis aukomis remia lietuvių laikraščius, radijo valandėles, Amerikos Lietuvių Tarybą ir kt. lietuvių veiklos darbus sąvodo doleriais neaplenkia. Tas atsiekiamas, kaip nariai ir mūsų nuosirdūs bičiuliai gausiai atsilanko mūsų susibūrimuose. Klubas pavasario dinamikos ir jo gražių žiedų poveikyje gegužio 3 d. 7 v. v. Lietuvių Vycių salėje, 2455 W. 47th Street, Chicagoje, rengia didžiulį susibūrimą — pasilinksminimą, kuriame visus nuotaikingai linksmins A. Ramono orkestras. Bus pasirinkti visiokios gėrimų ir valgių. Lėjimas — auka tebus tik vienas "žaliukas". Visas susibūrimas gausis pelnas bus paskirstytas Lietuvių Fondui. Taigi visi, visi kas tik remia Lietuvių Fondą, prašomi tą savaitgalį vakarą praleisti kartu su zanavykais. Jotijos Jonas

TERORAS MOKYKLOSE
Lawson elementarinės mokyklos, 1256 S. Homan Avenue, mokytoja Mrs. Haywood, 41, papasakojo spaudai savo terorą ir paniką, kai ją mokyklos tuščiam koridoriuje rymtė, kitiems mokytojams dar nesusirinkus ir vaikams nepradėjus ateiti, pasitiko kažkoks išprotėjęs vaikata ir jai bandant pabėgti apšvirktė kažkokiu deginančiu skysčiu. Dideliame išgastyje ji rėkdama nubėgo laiptais apačion, kur jai į pagalbą beatbėganti kita mokytoja. Užpuolikas iš mokyklos dingio ir jo niekas

Naujų madų kūrėja Cedric Eder dėvi moderniškiausią švarką ir kelnaites. Ji žiūri į gražiai išsiuvinėtą 1900 metų suknelę.

nesugavo ir nebematė, nors visa mokykla suterorizuota.

Chicago Tribune turinti dokumentavusi šimtus atsitikimų, kur mokytojai ir mokyklų vedėjai šiais metais buvo brutališkai užpulti vadinamųjų "studentų" ir pašalinių valkata.

Kas nori pasivaikščioti Niagaros Krioklio dugnu?

Jei bus gautas JAV Senato sutikimas, kuo neabejojama, ši pavasarį bus pradėtas Niagaros Krioklio (Niagara Falls) kataraktos Amerikos pusėje remontas, siekiant išlyginti vandenkrėčio granitinę briauną ir kiek galima pašalinti iš viršaus apačion vandens nuverstus didžiulius uolos gabalus.

Tam tikslui skersai Niagaros upės (Amerikos pusėje) iki Ōzky salos bus pastatyta laikina tvanika visa upės vandenį nukreipiant per Arklio Pasagos krioklį Kanados pusėje. Darbai turi prasidėti birželio mėnesį ir baigtis gruodžio mėn.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— 9-to Vardo Lietuvių Demokrato Klubas Valdyba kviečia visus narius ir svečius dalyvauti susirinkime, kuris įvyks valandžio mėn. 17 d. 7 v. v. parapijos svetainėje, 108 St. ir South State St. Susirinkimas yra labai svarbus ir būtinas visiems nariams dalyvauti, todėl, kad galutinai pasiroditi metiniam balui, kuris įvyks balandžio mėn. 26 d. 4 val. p. p. Visu šį parapijos svetainėje. Taip pat visi nariai esate prašomi įsigyti bilietus arba kuriems jau yra prisiūti už juos atsilyginti susirinkime! Yra pasiūdyta atvykti politikierių — valdžios pareigūnų ir kitų garbingų svečių. Baliaus pasiruošimas eina pilnu tempu prie užbaigimo. Šiais metais nariams ir svečiams bus paruošta atskirais stalukais, po 10 asmeniui. Todėl jau iš anksto nariai ir svečiai gali susigrupuoti savo būreliais. Tad dar kartą primename gerb. narius susirinkimui ir atvykti į susirinkimą, nes atrodo, kad ateity klubo pirmininkas gali pasitraukti iš užimamos vietos dėl narių nedalyvavimo susirinkimuose ir nesusiklausymo! Tad iki pasiūlymo gausime susirinkime.

Juozas Skeivys, Kl. pirmininkas

KALIFORNIJOS PRANAŠAI NUSIVYLĘ NEPASISEKIMU

Per ištisus mėnesius būriai Kalifornijoje susimetusių ragų gąsdino žmones arčiau neišvengiama "svieto pabaiga" ir tai pabaigai buvo sustartinai nuskryje net datą — Didįjį Penktadienį, balandžio 4 d. Tą dieną

milžiniškas žemės drebėjimas turėjo visą, o mažų mažiausiai pusę Kalifornijos nugramzdinti Pacifiko vandenyno dugne. Kai kurie raganai savo "avėlėmis" vedini buvo net į kitas valstijas išsikraustę.

Kalifornijos, kur kasmet įvyksta 90 nuosimčių visų žemės drebėjimų, gyventojams diena iš dienos klausytis tokių bauginimų, aišku, malonumo nesudare, o daugelis ir rimtai buvo susirūpinę, taip kad keli mokslininkai turėjo padaryti raminančius pranešimus spaudoje, per radiją ir TV.

Praėjo Didysis Penktadienis, praėjo ir Velykos, ir Kalifornijoje tebestovi kaip stovėjusi; tik raganai, astrologai, sūdnos dienos pranašai ir kiti kvankterė tipai paraudusiais veidais puolė tikrinti savo "juodųjų knygų", kas čia atsitiko, kad nieko neatsitiko.

● Liūtas muselių negaudo. (lotynų)

— 9-to Vardo Lietuvių Demokrato Klubas Valdyba kviečia visus narius ir svečius dalyvauti susirinkime, kuris įvyks valandžio mėn. 17 d. 7 v. v. parapijos svetainėje, 108 St. ir South State St. Susirinkimas yra labai svarbus ir būtinas visiems nariams dalyvauti, todėl, kad galutinai pasiroditi metiniam balui, kuris įvyks balandžio mėn. 26 d. 4 val. p. p. Visu šį parapijos svetainėje. Taip pat visi nariai esate prašomi įsigyti bilietus arba kuriems jau yra prisiūti už juos atsilyginti susirinkime! Yra pasiūdyta atvykti politikierių — valdžios pareigūnų ir kitų garbingų svečių. Baliaus pasiruošimas eina pilnu tempu prie užbaigimo. Šiais metais nariams ir svečiams bus paruošta atskirais stalukais, po 10 asmeniui. Todėl jau iš anksto nariai ir svečiai gali susigrupuoti savo būreliais. Tad dar kartą primename gerb. narius susirinkimui ir atvykti į susirinkimą, nes atrodo, kad ateity klubo pirmininkas gali pasitraukti iš užimamos vietos dėl narių nedalyvavimo susirinkimuose ir nesusiklausymo! Tad iki pasiūlymo gausime susirinkime.

Juozas Skeivys, Kl. pirmininkas

A. A.

ANTANINA ERDMANN

Gimimu KASELYTE
gyveno 712 West Brian Place

Mirė 1969 m. balandžio 12 d., 8:30 val. vakaro, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Latvijoje, Rygoje. Buvusi Linkuvos gimnazijos mokytoja Pilypo Erdman našlė. Amerikoje išgyveno 7 metus.

Palikto nuliūdę duklė Lilė Moleris, žentas Mečys, anūkas Henrikas, sesuo Bronė Kaselis ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė Našiū ir Našiūnių klubui. Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 So. Western Avenue.

Ketvirtadienį, balandžio 17 d. 11 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Antaninos Erdmann giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinį patarimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: duklė su šeima ir sesuo.

Laidotuvių Direktorai Mažeika-Evans. Tel. RE 7-8600.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIEŲSE"

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINYČIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telefonai: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINŲ VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonai: LAfayette 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIEŠTO
DALYSE

PETRAS BIELIŲNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

LACKAWICZ IR SŪNUS

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

LAWN FUNERAL HOME

Sigmund J. Sutkus

7909 STATE RD. OAK LAWN, ILL. Phone: 636-2320

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

GEORGE F. RUDMIN

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

"VIENA DIDELE UNIJA"

Retai kas beprisimena vadinamuosius "aidoblistus" (Industrial Workers of the World, arba sutrumpintai — IWW). Tačiau usavo laikui jie buvo gana plačiai žinomi visoje Amerikoje. Jų idėjomis buvo užsiėmę ir kai kurie lietuviai. Tiesa, tokių nebuvo labai daug, vienas iš jų įstengė net savo laikraštį leisti, kuriame aiškino "aidoblistų" filosofiją ir "vienos didelės unijos" reikalingumą.

"Aidoblistų" idėjų skleidėjų tarpe lietuvių buvo Laukis, kuris leido ir redagavo jiems skirtą laikraštį ir kuris pasižymėjo vertimais knygų (i lietuvių kalbą jis išvertė kelias dešimtis knygų, kurios retai beužtikamos ir dar mažiau skaitomos).

Per paskutinius keliolika metų apie "aidoblistus" beveik nieko nebesigirdėjo. Jų organizacija buvo visiškai pakrikusi. Ypač ji susmuko po to, kai valdžia ją įtraukė į priešvalstybinių organizacijų sąrašą.

Savo skelbiamomis idėjomis "aidoblistai" buvo gana artimi anarchistams.

Atrodė, kad jie visiškai pra-

nyks ir apie juos mažai kas beprisimins. Tačiau keli dar užsilikę "aidoblistų" šalininkai pereitę sekmadienį pasiryžę iš naujo atgaivinti jau baigiančią "sustingti" savo organizaciją. Savo mitingui jie pasirinko Alice's restoraną, kuris yra prie Lincoln parko. Susirinko apie 40 žmonių. Tai buvo daugiausia veteranai iš anų laikų, kada "aidoblistai" smarkiai veikė (jų veikla daugiausia reikėsi karingomis kalbomis).

Pasitaikė taip, kad mitingo nebuvo galima paskirti laiku pradėti. Netikėtai suvažiuavo net keturi policijos automobiliai. Kai kurie manė, jog policija specialiai atvyko išardyti mitingą. Tikrumoje jos tikslas buvo visai kitoks; netoli nuo restorano esančioje užėjusioje įvyko susišaudymas. Paskaita buvo policija, kuri atvyko ginkluoto vyro suimti.

Pagaliau Fred Thompson, kuris yra 69 metų amžiaus ir "Vienos didelės unijos" sąjūdžiui priklauso nuo 1922 m., atidėję mitingą.

Pristatęs kelis kitus kalbėtojus (irgi, žinoma, senus veteranus), jis pakvietė kalbėti Rają Dunaevską. Jis ir buvo, kaip sakoma, pati didžiausia mitingo atrakcija.

Kai Trockis, Stalino išstremtas, surado sau prieglaudą Meksikoje, tai Dunaevskaja buvo jo sekretorė. Sekretoriaus ji tol, kol Trockis išreiškė pritarimą Hitlerio — Stalino paktui.

Dunaevskaja griežtai prieš tą paktą pasisakė ir pasitraukė iš sekretorės pareigų. Apie tai ji daugiausia ir kalbėjo.

Mitingas baigėsi tuo, jog visi susirinkusieji išreiškė pagelaidymą, kad "Vienos didelės unijos" sąjūdis būtų atgaivintas. Esą, yra šimtai mažų dirbtuvių ir dirbtuvių, kur darbininkai nėra organizuoti. Tų darbininkų organizavimu kaip tik turėtų pasirūpinti "aidoblistai".

Vadinasi, buvo nutarta atgaivinti "Vienos didelės unijos" sąjūdį. Tačiau, sprendžiant iš susirinkusiųjų skaičiaus (o juo labiau jų amžiaus), neatrodė, kad tai bus lengva padaryti.

Graikai paminėjo savo Velykas

Graikai vis dar tebesilaiko senosios tradicijos: Velykas švenčia vėliau negu kiti krikščionys. Tik retkarčiais pasitaiko, kad jie Velykas švenčia tą pačią dieną, kaip ir visi kiti. Šiais metais graikų Velykos pasitaikė praėjusį sekmadienį.

Ir jie jas atšventė prisilaikydami savo tradicijų.

Graikams kepta aviena yra tradicinis velykinis valgis, be kurio jie negali apsieiti. Štai George Pappas, kuris atvyko į šį kraštą prieš daugelį metų (dabar jis yra 68 metų amžiaus) turi didelę maisto krautuvę, esančią 8142 S. Ashland Ave. Per šias Velykas atvirame ore jis kepė avis ir vaišino avienu visus, kas tik atsilankė tuoj po pamaldų tradicinio velykinio patiekalo paragauti. Ir vaišino visai nemokamai! Apskaičiuojama, kad "atsigavėti" atsilankė apie 200 svečių. Tai ne pirmas Pappaso toks vaišingumas: jis tai daro per paskutinius šešiolika metų.

CHICAGA JUODUOJA

Chicagos miesto Crane kolegijos nauju prezidentu pirmą kartą paskirtas jaunas 41 metų amžiaus neegras Dr. Charles Hurst per savo inauguraciją pasiūlė kolegijos vardą iš Crane pakeisti vieno negro rasisisto Malcolm X Community College vardu. Malcolm X yra mahometoniškas vardas vieno čikagiečio juoduko, buvusio juodųjų musulmų pranašo Eliaha Muhammado asistento, kuris Harleme, N. Y. buvo saviškių nušautas ir patapo visų kovingųjų juodųjų grupių didvyriu. Hursto bosas miesto kolegijų sistemos kancleris Dr. Shabat atsakė, kad jis "pilnai sutinka tą vardo pakeitimą rekomenduoti".

Dr. Hurst savo inauguracinėje kalboje pareiškė, kad amerikiečiai turi prisiminti radikalus pakitimus, kad tauta (nations) galėtų išlikti.

"Šioje šalyje turi būti revoliucija — smurtinga revoliucija, bet tikėjime, ne tos rūšies revoliucija, kuri pasireiškia kraujo praliejimu ir gyvybių praradimu", pareiškė naujasis kolegijos prezidentas ta pačia proga išgirdamas Illinois "Juodųjų panterų partiją" už jos programą išrūpinant šimtus pradžios mokyklų mokinių nemokamus pusryčius per visas pamokų dienas.

Inauguracijon nekviestas atvykęs "panterų" partijos organizacinis sekretorius Robert Lee išgyręs Dr. Hurstą pareiškė auditorijai, esą "Juodųjų panterų partija jaučia, kad visose juodųjų kolegijose visoje šalyje būtų po šimtą Dr. Hurstų". Dr. Hurst, toliau pareiškė Lee, "padės sunaikinti rasistines institucijas, kurios ir mane padarė juoda pantera".

hai-isP uJM sip

TRUMPAI

— Petronėlė Skrinkienė, gyv. 5713 So. May St., darbšti ir uoli lietuviškų organizacijų narė ir parengimų lankytoja, gegužės 10 d., šeštadienį, mini savo vyro mirties metines tėvų jėžuitų bažnyčioje ir savo gimtadienį bei vardadienį. Jai linkime daug sveikatos ir laimingo gyvenimo, kaip sulaukusiai 82 metų sukaktį. Ji yra buvusi stambi ūkininkė nuo Marijampolės.

— Birutė Čiurienė pirmoji atėjo į talką Balso vadovybei organizuojant komitetą sol. Valentinai Kojelienei, kuri pasizadėjo visą koncerto pelną paskirti Balfui. Todėl B. Čiurienė pirmame posėdyje vienbalsiai buvo išrinkta to komiteto pirmininke, o vicepirmininku — A. Gintneris; išdin. J. Žadeikis ir sekret. K. Bružas. Šie asmenys ir tvarko visą pasirengimą koncertui, kuris įvyksta Orchestra Hall, 220 So. Michigan Ave., gegužės 4 d., sekmadienį, 3 val. po pietų.

— Lietuvių žurnalistų Sąjungos Chicago skyriaus metinis narių susirinkimas įvyks-

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

MEN - WOMEN FULL OR PART TIME DAYS AND NIGHTS

Good starting salary.

Paid Hospitalization & other fringe benefits.

JACK IN THE BOX DRIVE-THRU RESTAURANT

5945 N. CLARK

334-9606

REIKALINGA PORA
Užmiesčio nuosavybė, vyras — prižiūrėti žemę ir daryti patalysmus, moteris — bendrai namų ruošai. Turės nuosavą butą. Atlyginimas susitarus. Geri namai tinkamiems asmenims. Skambinti 815 — 338-3398 collect, kalba nesvarbu. Arba užsakyti % AF 224
225 W. WASHINGTON ST.
CHICAGO, ILL. 60606

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

COOK FOR RECTORY

Five day week, daily. 11 A. M. to 7 P. M. Top salary, speak some english. For more information

RO 4-0615

Between 9 A. M. to 5 P. M. daily.

ANTRA TARNAITĖ

Gyventi vietoje. Lake Forest. Rekomendacijos ir patyrimas reikalingi. Dviejų žmonių. Aukščiausias atlyginimas. Kalbėti kiek angliskai.
234-9111 arba
943-2563 collect.

BILLER - TYPIST

Experience helpful but not essential, 5 day week. Many company benefits.

Apply in person or call:
Mr. LICKO 378-6867

FEDDERS NORGE DIST. INC.

CLERICAL — SWITCHBOARD

Salary and age open. Typing, record posting, variety of duties. Exp. or will train. Must have pleasant personality and good phone presentation. Hours 9 to 5, 5 day week.

Call 243-0800

VIRĖJA

Lengvas virimas paliegius porai. Nereikia kito darbo. Pareigos nuo 11:30 ryto iki 7:30 vak: \$2,75 iki \$3,000 valandą. North Lake Shore Dr. Rekomendacijos ir kiek angliskai. Skambinti ROGER NULTON FR 2-7362

BILLER - TYPIST

Must be fast, accurate and experienced on IBM electric typewriter. Top salary. Many company benefits including hospitalization.

Age 30 to 40 years.
WE 9-3393

CLERK - TYPIST

For Home office of large South side corporation. New miracle aptitude and good typing is a must.
Hours: 8:30 A. M. to 5 P. M.
Good salary and fringe benefits.

CALL

842-2100 ext. 449

EXPORT

Experienced export documentation clerk needed by growing Loop freight forwarder. Gd. typing skills nec. Modern air-conditioned office. Good salary and benefits.

Apply: C. S. GREENE & CO.
327 So. La Salle Suite 420

CLERK - TYPIST

Loop brokerage office. Must have experience. Typing 60 words per minute. Dictaphone experience helpful, but not necessary. Salary based on qualification. Start immediately. Mr. McCracken.
Tel. 263-7520

ta gegužės 2 d., 7 val. vakare Jz. Kapačinsko namuose, 6812 So. Maplewood Avenue. Taip buvo nutarta valdybos posėdyje balandžio 11 d. Šiame susirinkime bus aptarti organizaciniai reikalai ir perrinkta valdyba. Valdyba kviečia savo narius skaitlingai dalyvauti.

— Kun. B. Suginto pagerbimo komitetas turėjo posėdį bal. 11 d. Jaunimo Centre. Dalyvavo keliolika organizacijų atstovų, kurie pasidalino pakvietimus platinti: šaulių — VI. Išganaitis, Balso — Alb. Dzironas, žurnalistų — A. Gintneris, Krivulės — P. Dirksis, Marq. Pk. namų savin. — K. K. Repšys, LB Marq. Pk. — Alb. Kerelis, VKS-gos — V. Šimkus, M. Petrošius ir kiti.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

TRUCK MEN

Experienced or Inexperienced
IST OFFERING BRAND NEW!

Now! Choose an area of operation that fits your needs best. 5 areas to choose from!

Join Aero Mayflower Transit Company's lucrative furniture moving business and operate in your home area. Over \$18,000.000 paid to our operators last year.

INEXPERIENCED!
We will train you at company's expense. Air Ride trailers with all inside equipment furnished. All loads furnished. Must own or finance suitable late model truck-tractor.

For further information call:

BEN WEBSTER

(312) 774-2577

AERO MAYFLOWER TRANSIT Co., INC.

5151 N. HARLEM AVE.

CHICAGO, ILLINOIS 60656

An Equal Opportunity Company

WOODWORKER PERMANENT

Full Time Position. Man to work in our
PIANO SHOP.

Some experience helpful.

• Good working conditions
• Liberal company benefits with Free Hospitalization, Major Medical Plan and employee Discount.

Apply in Person at

Personnel Office

LYON - HEALY

243 So. Wabash Ave.

DZIANITORIAI

REIKALINGI VYRAI

pilnam laikui namų priežiūros darbai, kartu šlavimui ir plovimui.

5 DARBO DIENOS SAVAITĖJE.

Valandos: 4 P. M. — 12 (nakties. Visi kompanijos pagerinimai, įskaitant 20% prekių nuolaidą, ligoninę ir gyvybės apdraudimą. Apmokėtos atostogų ir šventės, plus pieno dalinimas. Reikia kalbėti angliskai.

Kreiptis į personalinį skyrį

7 aukšte.

CHAS. A. STEVENS

& Co.

25 N. STATE STREET

DRIVER SALESMEN

Due to our ever increasing volume we need neat, conscientious men to staff our sales force. Pleasant outdoor work offering our nationally famous ice-cream to our millions of Chicagoland customers. High commission rate. Better than average earnings. We train you and furnish established routes, uniforms and sales cars. No investment required. Age, no barrier. Apply daily.

GOOD HUMOR CORP.

4825 W. ARTHINGTON ST.

An Equal Opportunity Employer

Lengvas Fabriko DARBAS

Turi turėti Illinois vairuotojo leidimą. Nemokama ligoninė, gyvybės apdraudimas, apmokamos atostogos.

• PUKIS PRADINIS
ATLYGINIMAS
• PATOGUS SUSISIEKIMAS BUSU IR "T"
• ALONIOS DARBO SĄLYGOS
• TURI KALBėti RASYTI IR SKAITYTI ANGLISKAI
LAVA - SIMPLEX
INTERNATIONALE, INC.
1650 West Irving Park Rd.
CHICAGO, ILL.

PERSONAL

Asmenų ieško

PAIESKAU PETRO POCAIUS, paskutiniu laiku gyvenusio Floridoje. Prašo atsiliepti Lynette Pociute tel. 312-343-9422. 224 Maplewood, NORTH LAKE, ILL. 60164

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS 5 DIDELIŲ KAMBARIŲ BUTAS, 2 miegamųjų, ant-rame aukšte, arti 67 ir Western Ave. Tel. 776-3695.

ISNUOMOJAMAS 2-me aukšte 4 nedidelių kambarių butas vienam ar dviem suaugusiems. 6911 So. Claremont. Tel. WA 5-7994

— Chicago's Liet. Medžiotų ir Meškeriojų klubas kviečia visus į Stintų Balių balandžio mėn. 25 d. 7:30 val. vak. Marquette salėje 6908 S. Western. Rezervacijoms tel. PR 8-8688.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zėmė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAIS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI

BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI

DRAUDIMO AGENTORA PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKALAIŠ

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS • NOTARIATAS

• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI

• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET

TEL. 925-6015

SKUBIAI PARDUODAMAS Marquette Parko apylinkė 10 metų senumo 2 aukštų, 2 butai po 4½ kamb., namas, įrengtas rūšys, 2 atskiros šildymo sistemos. 2 mašinų garažas.

ARTI MARQUETTE PARKO, 6 kamb., mūrinis namas. Gazo šiluma, garažas, žemi takai. Tuojau galima užimti.

J. BACEVIČIUS - BELL REALTY

6455 So. KEDZIE AVENUE

TEL. PR 8-2233

PERKAME, PARDUODAME, MAINOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudimą, veikia notariatas.

NORVILA

REAL ESTATE AND BUILDERS

2658 WEST 59th STREET

PProspect 8-5454

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

LEO'S SINCLAIR SERVICE

Leonas Franckus, Sav.
Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standardinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing.
5759 So. WESTERN AVE.
Tel.: PR 8-9533

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

WESTERN AUTO SERVICE

Body, Fender work and welding.
Tel. LA 3-1790
STEVE SCERBA
4318-20 So. Western Ave.

A. & L. INSURANCE & REALTY

A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaigos)
Pigūs automobilių draudimai.

APDRAUDŲ AGENTORA:

namų, automobilių gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

IR KITUS KRAŠTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: RRepublic 7-1941

Šimkus Real Estate

NOTARY, INCOME TAX SERVICE
4259 So. MAPLEWOOD AVENUE
Tel. CL 4-7450

Greitas ir tvarkingas visokiųjų nuosavybių pirkimas - pardavimas. Be to šioje katoroje daromi ir lūdijami vertimai, užpildomi pilietybės prašymai, income tax ir įvairūs kitoki blaikai. Darbo val.: Kasdien 9—3 ir 5—8.

GERI NAMAI

1½ AUKSTO NAMAS. Modernūs 6 ir 5 kambariai. Karpetai. Kabinėtų virtuvė. Naujas gazu šildymas. Garažas. Arti mūsu. \$27,500.
DIDELIS 6 KAMB. MŪRAS. 1½ vonios. Gazu šildymas. 2 auto mūro garažas. Arti 72 California. \$26,400.
12 BUTŲ, 2 aukštų mūras. Prižiūrėtas. Arti 14,000 pajamų. Garažas. Marquette Parke. \$80,000.
6 KAMB., 6 metų švediškas namas. 2 vonios, karpetai, air cond., intercom. Mūro garažas. Platus lotas. \$34,000. Turime raktus.
DVIEJU BUTŲ, didelis namas (2x5). Platus lotas, garažas. Marquette Parke. \$20,800.
MŪRINE 1 aukšto, plati rezidencija. 2 vonios. Mūro garažas. Priė Maria High. Graži gyventi. \$24,900.
PAJAMŲ MŪRAS. 5 ir 3 kambariai. Visi nauji įrenginiai. Arti 60-tos California. \$21,000.
LOTAS DVIEM BUTAMS, 30 pėdų, prie Marquette Parko. Pigus.

Valdis Real Estate

2458 W. 69th St. Tel. RE 7-7200

2 PO 4 MŪR., rūšys, garažas. Atkirta šiluma. Brighton Parke. \$22,000.
MAISTO KRAUTUVĖ su namų Brighton Parke.
8 KAMB. mūr. bungalow ir 2 po 4, medinis ant platus loto Gage Parke. \$39,900.

ŠIMATTIS REALTY

INCOME TAX SERVICE
2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390

6 ROOM BUNGALOW, 2 car garage. 5741 So. Rockwell. By owner.

BUILDERS AND CONTRACTORS